

Ljudska PRAVICA

«LJUDSKA PRAVICA»
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULJA 1961 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1963 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANOSTI
Z «BORBO»

Egipčani terjajo da jim sile OZN nemudoma prepuste Gazo

Kairo, 11. marca (AFP). Predstavniki generalnega sekretarja OZN Ralph Bunche je danes prišel z letalom v Abu Suveir, od koder je takoj nadaljeval pot v Kairo skupaj s poveljnikom varnostnih sil OZN generalom Burnsom. Novinarjem je izjavil, da je edini cilj njegovega prihoda v Egipt, da bi na kraju samem razčistili nekatera vprašanja v zvezi z varnostnimi silami OZN v Egiptu.

Ralph Bunche je bil danes tudi v Gazi, da bi pripravil za Hammarskjöldu poročilo o vprašanih civilnih uprave v Gazi, ki je zdaj v rokah varnostnih sil OZN. Izjavil je, da so naloge varnostnih sil jasno določene v resolucijah Generalne skupščine. Pripomnil je, da varnostne sile ne bodo šle preko svojih pooblastil in da ne nameravajo internacionalizirati področja Gaze.

Po današnjem sestanku med predsednikom Naserjem, obrambnim ministrom generalom Amerom in šefom političnega kabineta predsednika Naserja Ali Sabrijem je predstavnik egiptovske vlade po kairskem radiu izjavil, da je vlada sklenila, da bo takoj prevzela upravo v Gazi in imenovala za guvernerja generala Abdela Latifa. Generalnemu sekretarju OZN Hammarskjöldu je vlada poslala protest, ker dejavnost varnostnih sil OZN v Gazi ni v skladu z njihovo pristojnostjo, določeno s skupnim sporazumom med Egiptom in OZN. V protestu opozarja na sporazum, po katerem bodo varnostne sile OZN samo nadzorovale izpolnjevanje sklepov

o ustavitvi sovražnosti in umiku izraelskih čet. Protest tudi poudarja, da je Egipt proti temu, da bi varnostne sile prevzele kake druge naloge mimo tistih, ki so bile določene s sporazumom.

Izraelski veleposlanik v Washingtonu Aba Eban je bil danes pri namestniku ameriškega zunanjega ministra Hertherju in mu izročil pismo izraelske zunanje ministrice Golde Meir, v katerem so obrazložena »gledišča in skrbila Izraela v zvezi s političnim položajem. Po sestanku je Eban izjavil novinarjem, da sta s Her-

therjem govorila o ameriško-izraelskem sodelovanju na ekonomskem in drugih področjih kakor tudi o vprašanih v zvezi z OZN.

Tudi egiptski zunanji minister Mahmud Favzi je bil danes pri generalnem sekretarju OZN Hammarskjöldu.

Favzi se vrača v Kairo. V New Yorku se je mudil od oktobra lanskega leta ter je imel tu pogajanja v zvezi s suezskim vprašanjem, potem pa je zastopal vlado na zasedanju Generalne skupščine OZN.

V LONDONU PRIZNAVAMO

NESKLADJA OBAKRAJ ROKAVA

glede britanskih oboroženih sil v Zahodni Nemčiji in o trgovinski svobodni coni

London, 11. marca (Tanjug). Predsednik vlade Macmillan in zunanji minister Selwyn Lloyd, ki sta se vrnila iz Pariza, sta danes na seji ožjega kabineta britanske vlade poročala o svojih razgovorih z Molletom in Pineaumem. Angleški funkcionarji ne prikrivajo dejstva, da so v Parizu prišli do izraza neskladnosti v glediščih o nekaterih prečnih vprašanih in v politiki obeh vlade.

Srečanje v Parizu je omogočilo vladama Velike Britanije in Francije, da sta se bolje seznanili z enimi in drugimi gledišči. To pojasnjevanje se je nanašalo menda na vsa obravnavana vprašanja razen Suezja. Tudi v tem primeru pa bo tehtnost pariških sklepov odvisna od stališča ameriške vlade. Načrt o znižanju števil angleških čet v Zahodni Nemčiji, na katerem so vztrajali angleški ministri, je ostal spriči opozicije francoske vlade odprto vprašanje. Tudi o trgovinski svobodni coni v Evropi bodo še po-

trebna pogajanja, ker šest dežel zahodnega trga zahteva, naj bi v načrt vključili tudi njihove prekomorske posesti. Angleška vlada si bo prizadevala, da dežele, članice skupnega trga, ne bi dolele visokih uvoznih carin na kmetijske pridelke iz angleških kolonij in dežel Britanske skupnosti.

Načelni sporazum Velike Britanije in Francije o skupni akciji v pogajanih za sklenitev začasnih dogovorov o plovi po Suezskem prekopu se nanaša predvsem na sistem plačevanja pristojbin. Uradni predstavniki angleške vlade ne poudarjajo, v čem je bistvo angleško-francoske politike, pač pa omenjajo, da obe vladi ne bi privolili v nasprotni predlog Egipta, naj bi tarife plačevali neposredno egiptovski upravi prekopa, potem pa bi egiptovske oblasti deponirale polovico denarja pri Mednarodni banki ali OZN.

V Londonu poudarjajo, da so predlogi ZDA, Velike Britanije, Francije in Norveške, naj bi pristojbine plačevali Mednarodni banki, stvar, o kateri bi se lahko pogajali. Predstavniki Foreign Office je danes izjavil, da se zmerom čakajo na formalni odgovor egiptovske vlade na te predloge. Macmillan se je posrečilo prepovedati francosko vlado, da je pripravljena sprejeti kompromisni načrt, da bi pristojbine ne plačevali ne Egiptu ne Mednarodni banki, temveč neposredno OZN, ki bi dali polovico na razpolago Egiptu, polovico pa obdržali do končne ureditve tega vprašanja. Ni pa še znano, ali bo mogla anglo-francoska pobuda zagotoviti enotnost akcije zahodnoevropskih dežel, katerih ladje plovejo po Suezskem prekopu. V pozitivnem primeru bi bilo več upanja, da bi tudi Washington pridobili za »odločnejše« stališče, ki se mu ameriška vlada izogibljuje, ker je zaposlena zdaj z uveljavljanjem »Eisenhowerjeve doktrine« v Bližnjem vzhodu. Medtem angle-

Novi predsednik Burme

Rangun, 11. marca (Reuter). Na skupni seji obeh domov burmanskega parlamenta je bil danes bivši minister za mornarico in civilno letalstvo Vin Maung soglasno izvoljen za novega predsednika Burmanske republike. Njegov mandat bo trajal pet let. Dosedanjemu predsedniku dr. Ba Uju bo mandat potužitrišnjem potekel.

Novi burmanski predsednik je bil za časa japonske okupacije aktiven bорец v odporiškem gibanju in je sodeloval pri osvoboditvi dežele leta 1945. V dosedanjih burmanskih vladah je bil na ministrskih položajih. Vin Maung je tretji predsednik Burmanske republike.

V korist miru in delavskega gibanja

Uradno poročilo ob zaključku razgovorov delegacij Socialistične stranke Belgije in SZDLJ

Bruselj, 1. marca (Tanjug). Delegacija SZDLJ je nocoj zaključila svoj uradni obisk v Belgiji, kamor jo je povabila belgijska Socialistična stranka. Nocoj so objavili naslednje uradno poročilo:

Delegaciji SZDLJ in Socialistične stranke Belgije sta se sestali v Bruslju 8. in 9. marca 1957. To je bil četrti sestanek predstavnikov obeh organizacij od leta 1952. Sestanka so se udeležili Vladimir Bakarić, Koča Popović, Miloš Minić, Milijan Neoričić in Marija Vilfan za jugoslovanske ter Max Buset, Jos Van Eynde, Henri Rolin, Franc Tielmans, Victor Larock, George Dejardin, Jean Luyten in Jules Bary za belgijske strani.

Delegaciji sta proučili sodobne mednarodne probleme, zlasti vprašanja, ki zanimajo SZDLJ in Socialistično stranko Belgije. Ti sestanki, ki so potekali v zelo prijateljskem vzdušju, so potrdili koristnost takšnih srečanj. Delegati so sklenili, da jih bodo nadaljevali in razširili v korist delavskega gibanja in miru.

Prihodnji sestanek bo spomladi 1958 v Jugoslaviji, razen če razvoj mednarodnega položaja ne bo terjal, da bi ga sklicali že prej. Zadnji dan obiska v Belgiji

so delegati Socialistične zveze preživeli v mestu Mollu, glavnem belgijskem središču za atomske raziskave. Tu so si jugoslovanski predstavniki ogledali delovanje prvega belgijskega atomskega reaktorja. Potem so s predstavniki belgijske Socialistične stranke znova obiskali Anvers, pozno zvečer pa so se vrnili v Bruselj.

Delegacija Socialistične zveze odpotuje iz Belgije jutri dopoldne.

Koča Popović

Paulu Henriju Spaaku

Pariz, 11. marca (Tanjug). Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović, ki se vrača iz Belgije, kjer je bil na uradnem obisku, je poslal belgijskemu zunanjemu ministru Paulu Henriju Spaaku naslednje brzojavko:

Ko odhajam iz Belgije, prijateljske dežele, bi Vam rad, gospod ministar, izrazil mojo najglobljo zahvalo za topli sprejem in gostoljubje, ki ste ga izkazali meni osebno in mojim sodelavcem med našim obiskom v Vaši deželi.

Državni sekretar Koča Popović je sinoči prišel iz Bruslja v Pariz, od koder nadaljuje potovanje v Jugoslavijo.

PRIPRAVE NA KONGRES FRANCOSKIH RADIKALNIH SOCIALISTOV

ALTERNATIVA RADIKALOV

Ali bo Mendès-Franceu uspelo utrditi disciplino v stranki, ohraniti njeno enotnost in jo povesti v odločno opozicijo proti sedanjim vladam?

Pariz, 11. marca (Tanjug). Vodja francoskih radikalov Mendès-France je začel akcijo za obnovo enotnosti v vrstah Radikalne stranke v obravnavanju prečnih vprašanj, ki teže Francijo. Na posvetovanju 60 radikalnih poslancev in senatorjev, ki se je danes začelo za zaprtimi vrati, naj bi pripravili vse potrebno za izredni kongres, sklican za konec marca.

Na dnevnem redu posvetovanja, ki bo trajalo dva dni, so vprašanje Alžira, disciplina v stranki in odnosi do vlade. V obveščevalnih krogih pripisujejo Mendès-Franceu odločen namen, da popelje radikale v odkrito in aktivno opozicijo proti vladi, v kateri je še 6 radikalnih ministrov in državnih sekretarjev, čeprav se je Mendès-France umaknil s položaja podpredsednika.

Na današnjem sestanku je pariški radikalni poslanec Rolland obsodil prizadevanje, da bi alžirsko vprašanje uredili z oboroženim nasiljem. V imenu skupine okrog Mendès-Francea je zahteval, naj vlada napravi konec temu triletnemu sporu in spor mirno uredi na podlagi federacije Alžira s Francijo. Vojni minister Manoury in državni sekretar v notranjem ministrstvu Maurice Faure pa sta se odločno

postavila proti tej kritiki vladne politike v Alžiru.

Debata o Alžiru se je nadaljevala na posvetovanju tudi danes popoldne v vzdušju velikih razlik v glediščih. Desničar-

ske frakcije z Manouryjem na čelu nasprotujejo tudi konceptu Mendès-Francea o disciplini v stranki in opoziciji proti vladi. Zato čaka Mendès-Francea in njegovo skupino mladih poslancev »jakobinske« struje kočljivo naloga, da izgladijo nasprotja, vsa stranko pa usodna alternativa enotnosti ali nadaljnjih notranjih sporov in nemara celo razcepa, s tem pa tudi izgube vpliva med volivci in v poslanski zbornici.

V Coventryju

Naši poslanci so si ondi ogledali gradbišče gledališča, ki se bo imenovalo po našem glavncem mestu, in tovarno motornih vozil

Coventry, 11. marca (Tanjug). Jugoslovanska parlamentarna delegacija, ki se kot gost angleškega parlamenta mudi na obisku v Veliki Britaniji, je preživela današnji dan v Coventryju. Dopoldne so si jugoslovanski ljudski poslanci s predsednikom Zvezne ljudske skupščine Mošo Pijadom na čelu in v spremstvu predstav-

nikov mestnih oblasti ter dveh britanskih poslancev ogledali nova poslopja in gradbišče, ki ga še grade. Za to gradbišče je beograjska občina podarila gradbeni material in se bo imenovalo po glavnem mestu Jugoslavije. Nemški bombniki so med vojno Coventry hudo razdejali. Zdaj ga obnavljajo.

Potem si je jugoslovanska delegacija ogledala razstavo našega sodobnega slikarstva, ki so jo odprli tu pred dvema dnevoma. V Mestni galeriji je razstavljenih 60 del sodobnih jugoslovanskih slikarjev.

Po kosilu, ki ga je priredil gostom iz Jugoslavije župan, je jugoslovanska delegacija obiskala industrijski del mesta, kjer si je ogledala tovarne avtomobilov in traktorjev in se zanimala za proizvodni proces. Po zakuski, ki so jo priredili jugoslovanskim ljudskim poslancem v tovarni, so se gostje poslovili od svojih gostiteljev in odpotovali v London.

Pred volitvami v Egiptu

Kairo, 11. marca (Tanjug). Notranje ministristvo je objavilo zakon o prvih parlamentarnih volitvah v Egiptu po revoluciji leta 1952. Volitve bodo ob koncu junija in v začetku julija. Novi parlament bi se lahko, kakor menijo, sestal 25. julija, na dan 5. obletnice revolucije. Po volilnem zakonu bo parlament štel 350 poslancev.

VREMENSKA NAPOVED

za torek, 12. marca
Delno oblačno. Jutranje temperatura med -6 in -4. v Primorju +4. najvišje dneвне med 9 in 15 stop. C.

Zahvala iz Kambodže

Beograd, 11. marca (Tanjug). Kambodžski kralj Norodom Suramit je poslal predsedniku republike Josipu Brozu Titu brzojavko, v kateri se mu zahvaljuje za čestitke ob narodnem prazniku Kambodže.

Zahodni odgovori

na sovjetsko noto o vprašanih Bližnjega vzhoda

Washington, 11. marca (USIS). V svojem odgovoru na sovjetsko noto o Bližnjem vzhodu z dne 11. februara podpira vlada ZDA načela sovjetske vlade v pogledu urejanja sporov po mirni poti, nevmesavanja v notranje zadeve drugih dežel ter spoštovanja suverenosti in neodvisnosti. Vlada ZDA izraža pripravljenost sodelovati v vsako deželo, ki ima namen izvajati ta načela. Ameriška vlada pa v svojem odgovoru zahteva od Sovjetske zveze, naj pokaže pripravljenost, »da bo izvajala visoka načela, ki jih je predlagala v svoji noti zahodnim silam«. V noti ZDA je nadalje poudarjeno, da je »oblika, ki naj jo dobi sodelovanje na Bližnjem vzhodu - s posebnim ozirom na predlog sovjetske vlade - vpra-

šanje, o katerem bi bilo treba sklepati šele po posvetovanju z državami Bližnjega vzhoda in v tem smislu se ZDA ne bi hotele priključiti kakemu sporazumu veselih o Bližnjem vzhodu, niti ne bi želele odločiti o vprašanih, ki so življenjske važnosti za dežele tega področja.

Nota dodaja, da se ameriška vlada ravna in se bo ravnala po načelih ustanovne listine OZN v svojih odnosih z deželami Bližnjega vzhoda, kakor tudi z drugimi deželami. »Zato mora, - je rečeno v noti - kadar je govora o vprašanih, kakor so vojaški bloki, likvidacija tujih oporišč in umik tujih čet, vlada ZDA poudariti, da so države Bližnjega vzhoda popolnoma sposobne same odločiti, če so potrebni skupni napori, ki bi jim omogočili odigrati njihovo vlogo v obrambi tega področja.« Na koncu nota poudarja, da ZDA nudijo in da bodo nudile pomoč samo tistim deželam, ki jo bodo zahtevale in da pomoči ne bodo vsiljevale deželam, ki je ne žele.

Podobna odgovora o tem vprašanju sta danes poleg veleposlanika ZDA v Moskvi izročila sovjetski vladi tudi francoski in britanski veleposlanik.

SEJA ODBORA ZA ORGANIZACIJO OBLASTI IN UPRAVO ZVEZNE LJUDSKE SKUPŠČINE

Advokaturi je treba jasno določiti NJEN POLOŽAJ IN VLOGO

Iz uvodne besede predstavnika Zveznega izvršnega sveta A. Rankovića

Beograd, 11. marca (Tanjug). - Odbor za organizacijo oblasti in upravo Zvezne ljudske skupščine je začel danes ob 17. uri obravnavati osnutek zakona o advokaturi, ki pride na sejo Zveznega izvršnega sveta bržčas 25. marca. Seje, na kateri obravnavajo osnutek, se udeležuje tudi predsednik advokatskih zbornic Jugoslavije Prosvlav Vasiljević. Uvodno besedo k temu zakonskemu osnutku je imel predstavnik Zveznega izvršnega sveta Aleksander Ranković, ki je med drugim dejal:

Tovariši in tovarišice ljudski poslanci!

Dovolite mi, da se ob obravnavanju osnutka zakona o advokaturi v začetku dela skupščinskih odborov dotaknem nekaterih vprašanj, ki so važna za dokončno določbe v bodočem zakonu o advokaturi. Po mnenju Zveznega izvršnega sveta advokatura kot nujno potrebna družbena služba spriči velikih sprememb in vseh področjih našega družbenega življenja ne more več ostati na tistih

načelih, na katerih je slonela po zakonu iz leta 1946. To je imel Zvezni izvršni svet pred očmi, ko je pripravil ta zakonski osnutek. Advokaturu je treba usmeriti ne samo po poti, ki ustreza stopnji našega družbenega in pravnega razvoja, marveč tudi jasno določiti njen položaj in vlogo, ki ustrežata njenim sedanjim nalogam, neposredno važnim za njeno uspešno delo in nadaljnji razvoj.

Znano je, da se problemi ad-

vokature nanašajo v glavnem na organiziranje pravne pomoči državnim ustanovam in organizacijam v zaščiti njihovih pravic in na zakonu slonečih koristi. Ureditev teh vprašanj je v veliki meri odvisna od tega, kako presojamo vlogo advokature in njen položaj v našem družbenem redu, predvsem pa od splošnega gledanja na zakonitost in zaščito z zakonom zagotovljenih pravic. Ze samo to dejstvo kaže, da problemi advokature niso vezani zgolj na položaj in koristi advokata, marveč da so mnogo večjega pomena. Advokatura je predvsem družbena služba in prav zato ne smemo gledati na zakonske predpise o njej samo kot na norme, ki urejajo status advokata, marveč tudi kot na norme, katerih cilj je, da prek advokature zagotovimo

(Nadaljevanje na 2. str.)

Volilna kampanja v Indiji. Zivopisni prizor v Kalkuti

OBRAVNAVANJE OSNUTKA ZAKONA O ADVOKATURI V ZVEZNI LJUDSKI SKUPŠČINI

Aleksander Ranković o problemih advokature

(Nadaljevanje s 1. strani)

opravljanje družbeno koristne službe. Pri tem je važno poudariti, da položaj advokature ne moremo ločiti od položaja advokata in da advokaturu kot javno službo ne moremo okrepiti, če jasno in natanko ne ugotovimo dolžnosti in pravic advokata.

V razpravi o osnutku zakona o advokaturi so bila o tem vprašanju izražena različna gledišča. Eni menijo, da mora že samo dejstvo, da je advokatura javna služba, privedi do njenega izenačenja z vsako drugo javno službo. To naziranje nas privede do koncepcije o splošnem nadzorstvu državnih organov nad delom advokature in samih advokotov. Po nasprotnem mnenju je advokatura tudi javna služba, samo da bi morala biti zaupana posameznim advokatom, ki jo opravljajo kot svoj privatni poklic. Osutek zakona o advokaturi se ne naslanja na nobeno teh mnenj. Koncepcija o advokaturi kot javni službi ne more biti deklaracija brez vsebine. S tem, da priznavamo advokaturu javni značaj, je ne moremo hkrati priznati kot privatni poklic, ker ni privatna zadeva ne samega advokata ne stranke, ki jo zastopa. Samostojnost advokata pa ne pomeni brezobzirnosti, samovolje, materialne špekulacije, neznanja in neodgovornosti nasproti družbi. Pri nas imamo široko možnost, da vsak državljan vzame svojega zastopnika, ki mu zaupa ne glede na to, ali je advokat ali ne. Če pa gre za zastopstvo kot poklic, moramo od zastopnika zahtevati, da ima določene strokov-

ne in moralne kvalifikacije, moramo vnaprej ugotoviti njegove pravice, pa tudi dolžnosti.

NAJVAŽNEJŠI DELI ZAKONSKEGA OSNUTKA O ADVOKATURI

Zato menim, da ustreza naši družbeni ureditvi samo takšen položaj advokature, ki bi slonel na eni strani na njenem samostojnem opravljanju, na drugi pa na popolni odgovornosti advokata za njegovo dejavnost nasproti družbi. Advokat ni nikoli bil in tudi ne sme biti izenačen z državnim uslužbenecem, kot človek, ki opravlja javno službo, pa mora biti pod kontrolo družbe. Advokat je tolmač naših zakonov, advokat štiti z zakonom določene pravice in mora tudi sam spoštovati naše zakone. Zato je advokatura dolžnost, ki jo je prostovoljno prevzel kot mandat, ki mu ga je zaupala naša socialistična družba in ki jo mora izpolnjevati vestno in pošteno.

Drugo vprašanje, ki bi se ga hotel dotakniti, se tiče iskanja prave mere, da določimo pooblastila posameznih organov advokatske organizacije ter pravice in dolžnosti advokotov in advokatskih pripravnikov. Iz osnutka zakona ste lahko povzeli, da smo sedanjí zakon o advokaturi znatno spremenili. Večje ali manjše spremembe so nastale v vseh poglavjih tega zakona. Vendar pa mislim, da se boste strinjali s tem, da so najvažnejše tiste, ki se nanašajo na upostavitve družbenega upravljanja, pogoja za pridobitev pravice do advokature in do položaja advokatskih priprav-

nikov. To so najvažnejši deli zakonskega osnutka.

Bistvo teh sprememb je predvsem v upostavitvi posebnega organa advokatske zbornice, slovečnega na načelih družbenega upravljanja. Upostavitve tega organa v upravljanju advokature sloni na naših dosedanjih izkušnjah v vodenju družbenih služb in ustreza svetom, upostavljenim v drugih službah in slovečih na istih načelih. Prepričan sem, da je vključitev državljanov zunaj advokatskega reda v upravljanje advokature ne samo pomemben korak naprej za zboljšanje advokature, marveč tudi za razvoj družbenega upravljanja nasploh. V uveljavljanju te koncepcije pa so možne velike razlike. Važno je zlasti določiti področje dela sveta advokatske zbornice in odnose tega organa do upravnega odbora zbornice. Po osnutku zakona naj bi ta dva organa ne bila v odnosu nižjega in višjega organa, marveč naj bi sodelovala. To ustreza načelom družbenega upravljanja, hkrati pa je tudi v skladu s specifičnostmi organizacije advokature.

PRAVICA DO ADVOKATURE

Ko smo pripravljali ta osutek, so bila mnenja o nekaterih njegovih določbah deljena, zlasti kar se tiče pridobitve pravice do advokature. Eni so menili, da bi bilo treba obdržati prejšnje okvire glede pripravniške prakse. Od tod predlogi, da je vsekakor potrebna praksa v advokatski pisarni, čeprav vemo, da zdaj ni velikih možnosti, da bi se diplomirani pravnik zaposlil v advokatskih pisarnah. Drugi so predlagali, naj bi pravico do advokature na široko priznali ne glede na strokovnost. Predlagali so, naj bi pravico do advokature vezali na posamezna zvanja v sodstvu in upravi ali na katerikoli opravljeni izpit. Po mojem mnenju moramo biti pri presoji teh predlogov zelo previdni, kajti pravice do advokature ne smemo vezati na zvanje in položaj v posameznih službah, marveč izključno na stvarno sposobnost za opravljanje te službe.

Osutek zakona v veliki meri spreminja položaj advokatskih pripravnikov. V vseh organih zbornice je zagotovljeno mesto advokatskega pripravnika, kar ustreza njegovi vlogi kot bodočega advokata. Tudi tu je bilo več predlogov. Mi smo se postavili na stališče, da odnos med advokatom in advokatskim pripravnikom ni odnos med delodajalcem in uslužbenecem v privatni službi. Zato je treba ne le z zakonom natanko določiti pravni status advokatskega pripravnika, marveč tudi določeno stopnjo njegovega sodelovanja in vpliva v opravljanju advokature kot javne službe.

Predsednik Tito pokrovitelj mednarodnega kongresa likovnih umetnikov

Na prošnjo Zveze likovnih umetnikov Jugoslavije je predsednik republike Josip Broz Tito sprejel pokroviteljstvo nad mednarodnim kongresom likovnih umetnikov, ki bo letos septembra v Dubrovniku. V okviru kongresa bo v Dubrovniku tudi reprezentativna razstava sodobnega jugoslovanskega slikarstva in kiparstva. Ta razstava naj bi bila predvsem podrobnejši pregled naših dosedanjih umetniških pridobitev in uspehov.

Ladjedelnica »3. maj« bo dobavila do konca leta 12 ladij

Reška ladjedelnica »3. maj« bo do konca tega leta dobavila domačim podjetjem in tujim ladijskim lastnikom 12 novih ladij. Podjetje Jugoslovanska linijska plovba bo dobila dve veliki transportni ladji po 1200 ton nosilnosti, Jadranska svobodna plovba tri ladje po 1500 ton nosilnosti, tankersko podjetje iz Zadra pa en tanker. Družba »Ocean Ship Agency« iz Londona je včeraj prevzela novo ladjo nosilnosti 12.860 ton, do konca leta bodo zgradili še eno takšno ladjo in eno motorno jachtar ter še dve ladji za tuje naročnike. Razen tega ima ladjedelnica »3. maj« v načrtu, da bo splovlila v morje letos še 12 novih ladij.

SEJA ODBOROV ZA GOSPODARSTVO IN ZA GOSPODARSKE ORGANIZACIJE ZBORA PROIZVAJALCEV LJUDSKE SKUPŠČINE LR SLOVENIJE

Gojitev in izkoriščanje gozdov naj bi prevzele združne organizacije

Ljubljana, 11. marca. Danes sta se sestala na skupni seji odbor za gospodarstvo in odbor za gospodarske organizacije Zbora proizvajalcev ljudske skupščine LRS in razpravljala o novi organizaciji gozdarstva v Sloveniji. Po tem predlogu naj bi gojitev in izkoriščanje gozdov v zasebnem sektorju prevzele gozdarske poslovne zveze.

Komisija izvršnega sveta za proučitev organizacije gozdarstva v Sloveniji je pripravila obsežno in nadrobno poročilo. O tem poročilu sta danes razpravljala oboje odbora. Predstavniki izvršnega sveta tov. Jože Ingolič je obrazložil referat o organizaciji gozdarstva v LRS in dejal, da o njem Izvršni svet še ni razpravjal, ker želi, da povedo k referatu svoje mnenje tudi drugi organi. Široko razpravljanje o tem vprašanju je tudi potrebno, da bomo pri tem dokončno dosegli enotno jugoslovansko stališče, zaradi česar bo treba to stvar kasneje nadrobno obravnavati tudi s pristojnimi zveznimi organi.

Nova organizacija v gozdarstvu je potrebna, je poudaril tov. Ingolič, da bi izenačili režim v gozdarstvu za vse lastniške sektorje. Državni organi naj bi v novi organizaciji gozdarstva nastopali le kot inšpekcijski organi za pravilno izvajanje predpisov.

O referatu so razpravljali nato v obeh odborih in sklenili, naj

O čem bo razpravljala Zvezna ljudska skupščina na svojem zasedanju konec marca

Beograd, 11. marca. Podpredsednik Zvezne ljudske skupščine Vladimir Simić, ki nadomestuje odsotnega predsednika, je sklical seji Zveznega sveta in Zbora proizvajalcev za 25. marec ob 11. Zvezna ljudska skupščina bo na tem zasedanju na skupni seji obeh domov obravnavala poročilo Zveznega izvršnega sveta o politiki in dejavnosti v letu 1956, ki so ga vsi ljudski poslanci že prejeli.

Poročilo Zveznega izvršnega sveta obsega lansko dejavnost na področju razvijanja družbenega reda, delavskega samoupravljanja in družbenega upravljanja na ostalih področjih, komunalnega sistema, dalje pregled dela ZIS in zvezne uprave, pregled dejavnosti na področju socialne politike, ljudskega zdravja in notranje politike, mednarodne politike, mednarodnih stikov in narodne obrambe. Poročilo opozarja na nekatere probleme, ki jih bo treba urediti v prihodnjem obdobju.

Na tem zasedanju bodo bržčas obravnavali tudi predlog o spremembah in dopolnitvah zveznega družbenega plana za letošnje leto, s katerimi se bo spremenil način razdelitve skupnih dohodkov gospodarskih organizacij. Spremembe v načinu razdelitve skupnega dohodka, ki jih je Zvezni izvršni svet že sprejel, bodo omogočile povečanje sredstev gospodarskih

organizacij (za plače, premije in sklade) v sorazmerju s povečanjem delovne storilnosti in dale tako večjo gmotno pobudo za povečanje storilnosti, zagotovile širše pravice organov delavskega upravljanja pri sprejemanju tarrifnih pravilnikov in omogočile, da bodo sredstva komunalnih skupnosti naraščala v odvisnosti od gospodarske dejavnosti na njihovem področju.

Oba domova Zvezne ljudske skupščine bosta obravnavala tudi osutek odloka o potrditvi proračuna zveznih proračunskih skladov za letošnje leto. Na dnevnem redu seje Zveznega sveta bo bržčas tudi osutek zakona o advokaturi. Zvezni svet bo obravnaval tudi osutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o narodni obrambi. Spremembe se nanašajo na vojaški rok študentov-vojakov, ki vzdržujejo svoje družine, in sinov edincev.

INDIVIDUALNE ALI SKUPINSKE NORME?

Po anketi, ki je zajela šestnajst podjetij z blizu 10% oseh v industriji in rudarstvu zaposlenih delavcev o Sloveniji, je konec lanskega leta delalo po normah 6173 delavcev. Izmed njih jih je delalo 29,3% po skupinskih normah, 20,2% pa po individualnih. Obravnavanje delovnega učinka celih skupin delavcev je razmeroma preprosto, saj ni treba posebej ugotavljati delovnega učinka vsakega delavca posebej. Obravnavanje individualnih norm pa je dokaj zapleteno in zelo zamudno, saj je bilo konec lanskega leta samo o anketiranih podjetjih kar 56.899 različnih individualnih norm.

Tudi v tovarni usnja »Standard« o Kranju primanjkuje strokovnjakov. Ko so sredi lanskega 11. polletja začeli sistematično izboljševati organizacijo dela, da bi odpravili čimveč nepotrebnega dela, pospešili ter izboljšali delovni proces in delavcem olajšali delo, so se zaustavili tudi pri normiranju. Delavski svet je menil, da ne bo samo znatno manj pisarniškega dela, če bodo individualne norme zamenjali s skupinskimi, ampak da se bo povečala tudi storilnost vsakega posameznega delavca. Mislili so, da bo vsakdo bolj marljivo delal, ker bo zaslužek vsakega izmed njih odvisen od skupno doseženega učinka in bo vsakdo izpostavljen kontroli oseh drugih delavcev. Izpolnjevanje novih — skupinskih norm — pa ni prineslo pričakovane uspeha. Delovni etan je postal o splošnem nespremenjen, nekateri posamezniki pa so celo precej popustili. Skupine celo do 40 delavcev tudi niso bile razporejene tako, da bi lahko vsakdo kontroliral delo drugih članov svoje skupine. To je povzročalo razna upravičenja, pa tudi neupravičena sumničnija. Razen tega so v usnjarni hkrati z uvedbo skupinskih norm poostrili kontrolo o kvaliteti izdelkov in so morali tisti, ki niso dobro opravili svojega dela, popravljalji ugotovljene napake, kar je seneda optivalo na slabše doseganje norm. Iz oseh teh razlogov je doseganje norm padlo od 111,39% oktobra, t. j. pred uvedbo skupinskih norm, na 104,95% v novembru, 97,84% v decembru, in na 98% v januarju. Tedaj je delavski svet, ki je zaskrbljeno zasledoval te podatke, na njihovi osnovi in na osnovi razpoložljivega med usnjarnji ugotovilo, da se skupinske norme pri njih ne obnesejo in s februarjem spet upeljal individualne norme. To pot ni pogrešil. Februarja se je doseganje norm že dvignilo na nad 100%, marec pa bo, kaže, prinesel še boljši uspeh.

S 97,84% izpolnjevanjem norme decembra meseca se je usnjarna »Standard« uvrstila med osemni 16 anketiranih podjetij na zadnje mesto. Vendar usnjarnji zato niso o skrbeh. Ugotovljajo namreč, da so prav v drugem polletju

dosegli uspeh, ki se sicer ni zrcalil v izpolnjevanju norm, ki pa je izredno pomemben. Po zaslugi močno povečane sistematične kontrole, pa tudi po zaslugi strokovnega izobraževanja delavcev in raznih tehničnih izboljšav so namreč znatno izboljšali kvaliteto izdelkov. Prav to pa je v industriji usnja najpomembnejše, in sicer zaradi velikih razlik v ceni usnja glede na njegovo kvaliteto. Čeprav je zaradi istočasne uvedbe povečanega prizadevanja za kvalitetnejšo proizvodnjo — kože oz. usnje pregledujejo glede na kakovost že med delovnim procesom in ne šele v končnem procesu — storilnost usnjarnje zelo težavno oceniti s številkami, vendar v usnjarni na splošno menijo, da je trimesečna izkušnja pokazala, da so individualne norme boljše od skupinskih. Vh

RAZGOVOR Z DEKANOM MEDICINSKE FAKULTETE V LJUBLJANI PROF. DR. ROBERTOM NEUBAUERJEM

Več praktičnih vaj in usmerjanje v preventivo

Uvedba VI. letnika na medicinski fakulteti ne pomeni podaljšanja, pač pa koristno reorganizacijo študija

Na podeželju in v industrijskih krajih, zlasti v izvenbolnišničnih zdravstvenih ustanovah potrebujejo še dokajšnje število zdravnikov splošne prakse. Predvidena reorganizacija študija na medicinski fakulteti s podaljšanjem študija na 6 let, kot je to urejeno na drugih medicinskih fakultetah v državi, je zato upravičeno vzbudila pomisleke, češ ali je res potrebno študij podaljševati. Ker slišimo tudi mnenja, da na fakulteti prvenstveno skrbje za teoretični pouk v škodo praktičnih vaj in da zanemarjajo pri študiju preventivno zdravstveno delo, smo naprosili dekana medicinske fakultete prof. dr. Roberta Neubauerja, da nekoliko obširneje pojasni, kako je zamišljena reorganizacija. Tovarš dekan se je povabilu ljubeznivo odzval in nas seznanil z rezultati dela fakultetne uprave, Fakultetnega sveta in komisij, ki pripravljajo učni načrt in študijski program.

SREDNJA POT — NAJBOLJŠA POT

Razvoj medicine zahteva od zdravnikov zmerom več znanja. Stalno izpopolnjevanje zahtevajo od zdravnikov tudi še potem, ko so že prejeli diplomu, razvoju medicine pa je nujno treba prilagoditi tudi že vzgojo na fakulteti. Pri reorganizaciji učnega načrta se je bilo treba izogniti zgrešenima tendencama. Prva je pretiravanje in prenatrpavanje učne snovi z novimi in novimi predmeti in stalno razširjanje predmetov, druga bi lahko zapeljala v preveliko površnost, če bi računali, da bo vse, česar ni moči dati študentu pri študiju, dala zdravniku kasnejša praksa. Iskati in najti je bilo treba srednjo pot, pri čemer se je fakulteta zavedala, da študija ne sme prenatrpati s predmeti, da ga ne sme podaljšati in ne dovoliti prevelikega poudarka specializaciji, hkrati pa da mora dati študentu dovolj prostora in časa za praktične vaje,

ga pravilno usmerjati v kasnejše preventivno zdravstveno delo in ga predvsem usposobiti za delo na terenu.

UVEDBA VI. LETNIKA NE POMENI PODALJŠANJA ŠTUDIJA

Oficialno so študenti na ljubljanski fakulteti lahko zaključili medicinski študij v petih letih. Toda to je bilo možno samo teoretično. Praktično ni bilo študenta, ki bi zaključil študij v dosti manj kot sedmih letih in je neuradno predvideval tolikšno študijsko dobo tudi dosedanjí učni program. Sedanja reorganizacija študija namerava te stvari bistveno spremeniti. Študij naj bi v resnici trajal 6 let, zaradi tega pa je bilo treba v učnem načrtu marsikaj spremeniti. Na konferenci v Sežani so se zastopniki Fakultetne uprave, Fakultetnega sveta in študentov odločili za tri osnovna načela: v nobenem letniku naj bi tedensko ne bilo na sporedu več kot 40 učnih ur; pouk naj bi bil enakomerno porazdeljen, tako da bi bilo pol časa odmerjenega za teoretičen pouk, pol pa za praktične vaje, razen vaj pa bi študentje obvezno odšli na prakso po končanem četrtem ali petem letniku. Ves šest letnik pa bi zajemal izključno praktično delo.

VEČ OBVEZNE PRAKSE — MANJ STRAHU PRED SAMOSTOJNIM DELOM NA TERENU

Nedvomno je eden izmed vzrokov, da mladi zdravniki želijo specializacijo in se branijo oditi na teren za splošnega zdravnika, da se boje samostojnega dela na terenu. Dejansko ni lahko samo po enoletnem stažu zamenjati knjige in teorijo za zahtevno delo sredi življenja, za polno odgovornost pri pomoči bolnim ljudem. Pri reorganizaciji študija so to tudi upoštevali. Nekaj povsem novega pa je obvezna praksa po zaključnem drugem letniku. Ta praksa bo zajemala nego bolnikov, pri čemer se bodo bodoči zdravni-

ki seznanili z delom srednjega medicinskega kadra in medicinskih sester, kar ima namen oblikovati njihov kasnejši odnos tako do bolnika kot do srednjega medicinskega kadra. Praksa po četrtem oziroma petem letniku pa je zamišljena za delo na terenu. Tu se bodo bodoči zdravniki seznanili z vsem, kar bo kasneje poklic temelj od njih tako pri zdravljenju kot pri preprečevanju bolezni. Izključno praktičnemu delu pa bo namenjeno tudi vse zadnje leto študija in bodo študentje zadnje izpite opravljali neposredno potem, ko bodo na posameznih klinikah praktično delali.

IZ ZVEZNE GRADBENE ZBORNICE

Velike zaloge gradbenih potrebščin zlasti v Srbiji, vtem ko je v Sloveniji čutili njih pomankanje

Beograd, 11. marca (Tanjug). Po podatkih Zvezne gradbene zbornice ima industrija gradbenih potrebščin na razpolago večje zaloge opeke, strešnikov, klesanega kamna in betonskih izdelkov. Samo v Srbiji znašajo zaloge opeke 117 milijonov kosov, strešnikov tri milijone in pol, betonskih izdelkov pa kakih 12.000 ton. Podoben je položaj na Hrvaškem in v nekaterih krajih Bosne in Hercegovine, vtem ko je v Sloveniji čutili pomankanje teh osnovnih gradbenih potrebščin.

Lani preskrba z gradbenimi potrebščinami ni zadevala na več-

je težave. Nekoliko je primanjkovalo pocinkane pločevine in žice za prednapeti beton. Konec leta so oblasti dovolile uvoz 400 ton pocinkane pločevine in 700 ton žice za prednapeti beton, tako da bo ta dobava znatno omilila pomankanje teh gradbenih potrebščin. Cene gradbenih potrebščin se lani niso dosti spremenile.

Ker bodo bržkone tudi letos v posameznih četrtletjih na razpolago večje zaloge gradbenih potrebščin v skladiščih in v glavni zaradi ovir v prevozu), bi bilo po mnenju strokovnjakov moč normalno obravnavanje industrije gradbenih potrebščin urediti s kratkoročnimi krediti. Odprto ostane vprašanje kreditov za zaloge izvozu namenjenega okrasnega kamna. Izvoz je bil otežčen zato, ker industrija ni imela na razpolago dovolj kamna za obdelavo. Vse pa kaže, da bomo naši zadovoljivi izhod iz tega položaja tako glede obsega kakor tudi glede izbire okrasnega kamna za izvoz.

Italijanski mladinci v Zagrebu

V Zagrebu se mudi mladinska delegacija iz italijanske pokrajine Reggio Emilia, ki bo ostala pri nas 10 dni kot gost CK Ljudske mladine Hrvatske. Italijanski napredni mladinci bi se radi pri nas seznanili z našim sistemom delavskega upravljanja in vlogo mladine v delavskem družbenem upravljanju, sistemom krajevne samouprave, šolanja delavcev itd. Obiskali bodo tudi Beograd, nato pa Ljubljano in Reko.

Delegacija Letalske zveze Madžarske odpotovala iz Jugoslavije

V Beogradu se je nekaj dni mudila uradna delegacija Letalske zveze Madžarske, ki jo je vodil poverjenik madžarske vlade za civilni promet in predsednik Zveze Rudolf Ronal. Madžarski gostje so imeli preliminarne razgovore s predstavnikmi Letalske zveze Jugoslavije o nadaljnjih stikih in sodelovanju med oboima organizacijama

M. N.

Nova misija?

Čeprav uradno še zmeraj nepotrjena, se šadaje bolj široko govore o tem, da namerava Hammaršköld v naslednjih treh tednih odpotovati na Bliznji vzhod, da bi na kraju samem povzel najdaljnje razgovore. V Generalni skupščini, ki si je zadnje mesece na moč prizadevala urediti vsa številna vprašanja, vlada ugodno razpoloženje v zvezi z bližnjim potovanjem generalnega sekretarja, pa tudi v večini dežel na Bliznjem vzhodu, ki so prav tako izrazile zadovoljstvo z nameravano Hammaršköldovo mislijo.

Ce bo Hammaršköld res potoval, bo to že njegovo tretje potovanje za povrstvo na Bliznji vzhod v komaj letu dni. Zadnjikrat je Hammaršköld potoval lani v novembru, ko so ustavili sovražnost na Sueskem prekopu in na Sinaju. Hammaršköld se je tedaj mudil v Egiptu in Izraelu in se ondaj razgovarjal o dolžnostih in pristojnostih mednarodne vojske ter o umiku napadalcev. Pripravil je tudi hitro in uspešno očistevalno akcijo v Sueskem prekopu, pri čemer je precejšnjo vlogo odigrala OZN in njene ladje, namenjene za čiščenje pomorske poti. Ki bo v kratkem spet plovnica in bo promet po njej vsak čas obnovljen.

Lani spomladi je prišel Hammaršköld na Bliznji vzhod v času, ko so bili na meji Izraela z Egiptom, Jordanijo in Sirijo številni incidenti. Ta potovanja je tedaj ogrožal mr in Hammaršköld je s svojim pametnim, mir-

nim in doslednim stališčem v veliki meri prispeval, da so oboji spet bolj spočitljivo dobe sporazuma in miru. Značilno je, da je po tej njegovi intervenciji zavladalo na teh vzemirnih mejah obdobje večmeanečnega zatija, ki je mnogo ljudi navdajalo z upanjem, da bo moč dobiti večje zaupanje med nasprotnimi tabori v Palestini. Namesto tega pa je izbruhnila jesenska vojna na prekopu, ki je zmelala v prah vse dotodajne napore OZN in sprabila v nevarnost tudi temelje svetovnega miru.

Ce bo prišlo do tega, da bo Hammaršköld zdaj znova potoval na Bliznji vzhod, bo njegovo potovanje vsakor spet v mejah tistih pooblastil, ki mu jih je poverila Generalna skupščina. Hammaršköld tudi ne more uveljavljati kake druge politike razen politiko OZN. Nedvomno bi lahko dosegel marsikaj koristnega in dobrega na temu področju, na katerem je bolj kot kdaj koli prej potrebno izbristi posledice požara, ki je tu plantel, in doseči vzdušje večjega medsebojnega zaupanja med sosedmi.

Ves svet želi, da to ne bi bilo spet samo nekakšno začasno zatise pred viharjem, marveč, če je le mogoče, začetek obdobja, v katerem bi uitihnilo orožje in bi bilo bolj slišati mirujube besede za zeleno mizo. Če naj Hammaršköld koga pri pomorju k temu, je potrebno, da znova potuje na Bliznji vzhod. Pri tem ga bodo spremljale dobre želje vsega sveta.

Z. P.

V DEŽELI SONCA kjer 2 cm dežja rešujeta državni proračun

S POTOVANJA PO TUNIZIJI

(OD NAŠEGA POSEBNEGA DOPISNIKA)

Ko prispeš iz hladnega, pustega in deževnega evropskega februarja po treh urah poleta na tuniško letališče, najprej slečeš plašč in suknič, naslednjega dne pa že oblečeš poletno obleko in se veseliš sonca, ki sije na jasnem nebu od jutra do večera. Razigran hvališ prijetno sredozemsko podnebje. Sobesedniki se ti spostljivo, z razumevanjem smehljajo. Toda njihovo merilo je drugačno. Finančni minister je ondan izjavil: »V mojem proračunu dohodkov za letošnje leto še zmerom manjkata dva centimetra padavin.« In šele tedaj opaziš, da se v Tuniziji čisto ozirajo v nebo in s skrbjo opazujejo premikanje slehernega oblaka.

Včeraj se je nebo pooblačilo in postalo je nekoliko hladnejše. In vtem ko so turisti v hotelu nejevoljno oblčili plašče, so do-

mačini vztrajno opazovali oblake in prosili Alaha, da bi zmagali med njimi deževni. In kako tudi človek ne bi razumel teh fatalistov v deželi, v kateri sta beda in blaginja odvisna od dveh centimetrov padavin, od izdatnega pomladnega dežja?

Od leta do leta so kmetijski pridelki, ki dajejo 64,5 % narodnega dohodka, zelo različni, izračunajo pa jih po povprečni žetvi za 40 do 50 %. Vse je odvisno od dežja. Če je letina količjak dobra, so kmetje vsaj siti. Prave koristi od svojega dela tako nimajo, saj posneme smetano zemljiška gospodstva. Izdaten delež, pa naj še tako močno vpliva na narodni dohodek, ne pomeni isto za kmeta in zemljiškega gospoda. Uradna statistika kaže, kako je v Tuniziji razdeljen narodni dohodek od kmetijstva, če pa pomislimo, da se preživlja s kmetijstvom 85 % ljudi in od teh štiri petine dnuarjev, kmetov brez zemlje ali z borno pedjo zemlje, na drugi strani pa da odpade na kmete, delavce v industriji in uradnike 63 milijard narodnega dohodka, na zemljiško gospodo, tovarnarje in trgovce pa 97 milijard, tedaj bo razumljivo, da zadene suša kmeta v žolodec, zemljiško gospodo, tovarnarje in trgovce pa samo v žep.

Najboljšo zemljo v krajih, kjer je kolikor toliko padavin, imajo v rokah francoski veleposredniki. Nekoliko slabša zemlja pripada tuniškim veleposrednikom, najslabša domačim kmetom. Alah je velik, pravijo kmetje. Alah dá in Alah vzame. Alah deli dež in odreja sušo. Alah je velik, pravijo mlajši rodovi, aktivisti Neodestura. Toda pod nje-

govim častnim pokroviteljstvom vendarle planirajo padavine, ne da bi dopuščali Alahu, da bi se vmešaval v njihove posle. Narodni dohodek skušajo razdeliti kolikor toliko enakomerno ter preusmeriti del prebivalstva na industrijo. Vlada in Neodestur se zavedata, da je moč doseči popolno zaposlitev samo z izgradnjo industrije. Ta pa zahteva sredstva za investicije, ki jih Tunizija nima, vsaj za zdaj še ne.

Načrt o industrializaciji je zelo skromen in naslanja se v glavnem na sredstva za investicije iz tujine. Vlada in Neodestur se tudi zavedata, da lahko uvoz tujega kapitala znatno zavre razvoj Tunizije kot neodvisne države. Zato skušata privabiti investitorje iz raznih dežel, tako da nobenemu ne dovolita posebnih prednosti. Medtem pa kar se da pospešujeta razvoj kmetijstva.

V nekaterih krajih Tunizije, kjer ni vode, bodo morali kmetje je ali gledati v nebo in čakati na dež ali pa se bodo morali preseliti v mesto, da bo v njem zrasih kaka nova tovarna. Tako bodo še za dolgo dobo obsojeni, da bodo delili usodo suhih in debelih krav. Toda kaj hočemo, če so cela stoletja verovali, da je vse odvisno od Alaha. Pa naj verujejo še nekaj desetletij. Vsekakor ne morejo nič očitati Vurgib, da zanika vseumogelnega Alaha. Saj se ne bori proti njemu, le sporeče se kdaj pa kdaj z njim, pa se vendar spet pobotata.

Sinoči je deževalo. Ne vem še, koliko dohodkov je prinesel ta dež v proračun ministra Nedí Kuire, toda od srca mu želim, da bi bila ta noč krila njegov primanjkljaj padavin.

Bogdan Pešič

Stiki s Francijo na področju jedrske znanosti

Beograd, 11. marca (Tanjug). Visoki komisar za atomsko energijo francoske republike Francis Peraín, ki je pri nas v gosteh Zvezne komisije za jedrsko energijo, je imel davi s člani komisije razgovore o sodelovanju med obema deželama na področju jedrske energije. Razgovorov sta se udeležila člana predsedstva Zvezne komisije za jedrsko energijo akademik prof. Pavle Savič in Slobodan Nikčević z načelniki sektorjev v komisiji Miladinom Radulovićem, Salomom Sujičem, Ljubomirrom Barbaričem in Milošem Bučarjem. Francis Peraín je bil nato v Zveznem geološkem zavodu.

Arabske dežele in Eisenhowerjeva doktrina

Zeneva, 11. marca (AFP). Generalni sekretar Arabske lige Abdel Hasuna je danes na ženevskem letališču izjavil, da se bo 18. marca v Kairu sestal Svet Arabske lige in proučeval novi program predsednika Eisenhowerja za Bliznji vzhod.

Hasuna, ki se vrača iz New Yorka v Kairo, je povedal, da optimistično gleda na ureditev vprašanja Sueskega prekopa.

V Damasku je danes ministriški predsednik Ali Sabri novinarjem izjavil: »Sleherni načrt, ki ne ustreza težnjam arabskih narodov in ki ne pripoznava naše suverenosti in naših pravic, bo zavrnjen.« Ko je pojasnjeval novinarjem osebno mnenje o bližnjem obisku posebnega Eisenhowerjevega odposlanca Richardsa na Bliznjem vzhodu, je Ali Sabri poudaril, da bodo »arabske dežele, ki so načelno zavrnile Eisenhowerjevo doktrino, podrobneje proučile ta program z ozirom na spremembe v njem. Šele po tem vsestranskem proučevanju bodo sprejele sklep, ki se jim bo zdel primeren.«

PÓ PARLAMENTARNIH VOLITVAH V ČILU

ZATON »IBANIZMA«

Južnoameriški predsedniki ostanejo na čelu države toliko in toliko let, ne glede na to, ali imajo v Kongresu večino in ali pri neso volitve med njihovim mandatom poraz ali zmago strankam, na katere se naslanjajo. Prejšnji teden so bile volitve v Čilu. Tudi te volitve niso bile povezane z neposredno usodo predsednika Ibaneza. Vendar pa pomenijo, če ne formalno, pa vsaj politično, začetek zatona »ibanizma«. Pred petimi leti so politične sile na volitvah zagotovile zmago starega generala Ibaneza, na sedanjih parlamentarnih volitvah pa sploh niso nastopile skupno. Zmagali so najodločnejši Ibanezovi nasprotniki iz meščanskega centra.

Sodobna čilska politična zgodovina se suče v krogu. Večina čilskih volivcev, ki je že prej obrnila hrbet klasičnim strankam zemljiške gospode, je pred petimi leti na predsedniških volitvah obsojila tudi vladanje buržoaznih radikalov. Ker je bila levica razbita, je vzbujal nade silovlasi general Ibanez ni imel svoje stranke, pač pa je obljubil, da bo dal del zemlje tistim, ki je nimajo, da bo od skupnega kolača odrezal večji kos za delavce, da bo zagotovil državi večje dohodke od bakra, ki ga kopljejo in odvažajo družbe, in da bo delal za industrializacijo, ki je v očeh vse Južne Amerike sodobna »čarobna palica«, s katero zmagujejo vse težave in nevesočnosti.

Okoli Ibaneza so se zbrali nacionalisti raznih otenkov in del levice (Narodno socialistična stranka), sam pa je računl, da bo kot prednja straža v boju proti zemljiški gospodi, pa tudi proti buržoaziji in tujim družbam, ki izkoriščajo čilski baker, lahko politikal voz industrializacije po državnih tirih, naslonjen na veliko množico. Repriza politične formule predsednika Argentine Perona, ki se mu je Ibanez v svoji zunanji politiki prva leta močno približal, se pa v Čilu ni posrečila. V tej deželi je delavski razred skoraj prehitel buržoazijo na poti na zgodovinsko družbeno torišče. Vtem ko je bila politična oblast še čvrsto v rokah zemljiške gospode, se je delavski razred rodil že v začetku našega stoletja skupaj s polji solitra in rudniki bakra, ki so jih odprli tujci. Svoje prve pravice si je priboril v dvajsetih, tridesetih letih, za vladanja Ljudske fronte v letih 1938 do 1944, pa jih je razširil.

To je bila edina vlada te vrste, ki se je kdajkoli pojavila v Južni Ameriki. V njej so sodelovali radikalni, socialisti in komunisti. Ibanez se je znašel pred politično razcepljenim, a sindikalno združenim in samozavestnim delavskim razredom. Njegov pritisk z leve ga je potisnil z imaginarne točke nad razredi na desno, njegovo volilni blok je razpadel. Kot zunanji opazovalec iz predsedniške palače, v kateri bo sedel samo še leto dni, je bil navzoč pri rojstvu novega odnosa in novega preusmerjanja političnih sil na sedanjih parlamentarnih volitvah.

Konservativna veleposredniška desnica — Liberalna in Konservativna stranka — ki je bila v začetku njegovega mandata protinjemu, na koncu pa mu je s svojimi glasovi omogočila izredna pooblastila proti stavkajočim de-

lavcem, zamrzovanje mezd in cen na neprijubljeni osnovi in vračanje nekaterih osnovni družbam, ki izkoriščajo baker, je na sedanjih volitvah obdržala in celo nekoliko razširila svoje pozicije. To samo potrjuje, da v Čilu kakor v večini južnoameriških dežel, zemljiška gospoda še zmerom računa z določenim stalnim številom glasov odvisnih spolovinarjev in kmetijskih delavcev na podne začetek zatona »ibanizma«. Pred petimi leti so politične sile na volitvah zagotovile zmago starega generala Ibaneza, na sedanjih parlamentarnih volitvah pa sploh niso nastopile skupno. Zmagali so najodločnejši Ibanezovi nasprotniki iz meščanskega centra.

Kar zadeva levico, na volitvah ni dosegla uspeha. To je treba pripisati v glavnem levim socialistom iz Narodnosocialistične stranke, ki so izgubili mnogo glasov in plačali tako davek nekdanjemu političnemu zavezništvu z »ibanističnim blokom«. Agrarni laburisti so izgubili od 29 mandatov 17, Narodnosocialistična stranka pa je obdržala od 19 mandatov samo 8. Neposredna posledica gospodarskega poraza levih socialistov bo oslabitev nove levčarske fronte Ljudske akcije v Kongresu, ki so jo socialisti ustanovili šele pred letom dni skupaj s Socialistično stranko, KP in manjšimi strankami delavskega razreda. Največji uspeh so dosegli na

volitvah protibanistične opoziciionalne stranke centra. Meščanska radikalna stranka je povečala številno mandatov od 20 na 35, Falanga, meščanska stranka krščansko-reformističnih teženj pa od 5 na 14.

Radikalna stranka je od leta 1939 do 1942 že imela v rokah vodstvo države. Najprej na čelu Ljudske fronte, dokler ni leta razpadla pod pritiskom notranjih sporov in ledenih vetrov »hladne vojne«, potem pa samostojno, dokler ni desno krilo pognelo vlade v neprijubljene vode. Medtem je Čile nadalje dozeval. Toda kot ljudski kolektiv stoji Čilci še zmeraj pred naslednjimi odprtimi vprašanji: kako odpraviti na pol feudalno sestavo kmetijstva in zagotoviti dežel dovolj hrane; kako izkoristiti bogata ležišča bakra za večjo blaginjo naroda; kako in s čigavnimi sredstvi nadaljevati industrializacijo, istočasno pa zagotoviti zadovoljiv življenjski standard delavskemu razredu, ki čedalje bolj posega tudi v politično življenje dežele. Na ta vprašanja bo delno odgovorila šele politična kampanja za predsedniške volitve, ki bodo prihodnje leto.

J. Almagro

Z VSEH STRANI SVETA

**ZAHODNA NEMCIJA
PROIZVODNJA
AVTOMOBILOV**

München, 11. marca (Reuter). Po podatkih tujaknjega ekonomskega inštituta so lani izdelali po vsem svetu 11,5 milijona avtomobilov (za 19% manj kot 1955). Proizvodnja avtomobilov se je najbolj zmanjšala v ZDA in Veliki Britaniji. V ZDA so izdelali lani 6,9 milijona avtomobilov (23% manj kot 1955). V Veliki Britaniji se je proizvodnja zmanjšala za 19%. Skupna proizvodnja avtomobilov v Zahodni Nemčiji.

**VELIKA BRITANIJA
PRVI TANKER
NA JEDRSKI POGON**

London, 11. marca (Reuter). V Veliki Britaniji bodo začeli graditi prvi tankar na atomski pogon z nosilnostjo 80.000 ton. Dogradili naj bi ga v prihodnjih šestih letih. V tej zvezi beleži »Financial Times«, da bo to peva atomska tovarna ladja na svetu.

**SIRIJA
NAFTOVODI BODO KMALU
POPRAVLJENI**

Damask, 11. marca (AP). Kakor zatrjujejo v Iraki petrolejski družbi, bodo brzkone do prihodnjega tedna popravljivi naftovodi od Kirkuka prek Sirije do Sredozemskega morja, ki so bili poškodovani za časa napada na Egipt.

**EGIPT
NOVE TELEKOMUNIKACIJSKE
NAPRAVE OB PREKOPU**

Kairo, 11. marca (Reuter). General Wheeler, ki vodi po nalogu OZN očistevalna dela na Sueskem prekopu, je sinoči govoril z direktorjem sueske uprave Mahmudom Junesom o vprašanju telekomunikacij na prekopu. Egiptski upravi prekopa so včeraj izročili 7 ton potrebnih za telekomunikacijske naprave, ki jih bodo takoj installirali vzdolž prekopa.

**JAPONSKA
TUDI SZ NAJ OPUSTI
PREIZKUSANJE JEDRSKIH
BOMB**

Tokio, 11. marca (AP). Zunanje ministristvo je danes objavilo, da je Japonska v noč zahtevala od SZ, naj ustavi preizkušnje eksplozij jedrskih bomb.

**STAVKOVNO GIBANJE
RUDARJEV**

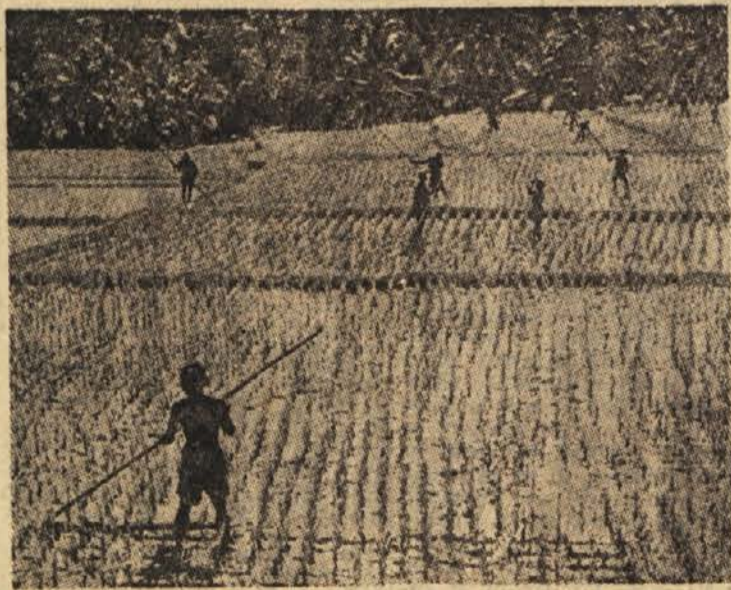
Tokio, 11. marca (Reuter). Davi je začelo na Japonskem znova stavkati več ko 100.000 rudarjev. Stavkali bodo tri dni. Zaradi zastoja na železnicah davi niso mogli oditi na delo milijoni delavcev, ker so začeli stavkati tudi

Švedski prevzamejo dve sto beguncev iz Madžarske

Beograd, 11. marca (Tanjug). V Beogradu so imeli te dni naši in švedski funkcionarji, ki skrbje za begunce iz Madžarske, več razgovorov. Švedski so prispeli v Beograd prejšnji petek, da bi prevzeli določeno število madžarskih beguncev. V soboto so se mudili v njihovem zavetišču v Osijeku, danes pa odpujajo v Gerovo, kjer si bodo tudi ogledali drugo zavetišče madžarskih beguncev. Vodja te skupine švedskih funkcionarjev, pomočnik generalnega direktorja uprave za delovno silo G. Montel je danes odpotoval nazaj na Švedsko. Švedski funkcionarji so z zdaj izrazili pripravljenost, da prevzamejo kakih 200 beguncev kolikor bi se ti priglasili za preselitev na Švedsko.

Upori v Indoneziji njih pomen in njih sumljivo ozadje

Rižev nasad na indonezijskem otoku Baliju

Državni prevrat na Sumatru se poglablja že od decembra, v zadnjem času pa poročajo tudi o uporih v štirih pokrajinah v vzhodni Indoneziji, se pravi o vojnem stanju na 2900 otokih tega področja, med katerimi največ omenjajo Celebes, Bali, Balmahera, Flores, Timor in Moliske otoke. Pa vendar stanje ni tako dramatično, kakor ga prikazujejo nekatere zahodne agencije.

Predvsem ne gre za noben narodni upor. Zato ni naključje, da prihajajo vesti o uporih samo z obmejnih področij Indonezije, ki so redko naseljena na Sumatru je na primer okrog 10 milijonov prebivalcev, vladi pa so odrekli poslušnost samo vojaški poveljniki centralne in v manjši meri južne Sumatre. Na Celebesu in drugih otokih vzhodne Indonezije živi nadaljnjih 10 milijonov prebivalcev. Uporniški vojni svet, ki je razglasil »vojno stanje«, pa je dejansko zasedel samo mesto Makasar na otoku Celebesu.

Na drugi strani pa ni naključje, da je na otoku Javi mirno. Čeprav sodi med manjše otoke, živi na Javi 60 milijonov Indonezijcev, katerih je skupaj 85 milijonov. To je v vsakem oziru najbolj razvit otok.

Vsi ti »državni udari« so potekli brez prelivanja krvi, nobenemu izmed uporniških poveljnikov pa niti na misel ne pride, da bi napadel predsednika Sukarna, ki je hkrati tudi vrhovni poveljnik indonezijske vojske. Narobe, sleherni izmed njih izraža vdanost predsedniku in ne razglasa, da namerava povsem ločiti področja, ki jim poveljuje. Od tod tudi dokajšnja hladnokrvnost in odlično stališče predsednika Sukarna, ki hoče nadaljevati in uveljaviti svoje načrte.

V čem je torej bistvo uporov, kako in

zakaj je prišlo do njih? Uporni poveljniki pojasnjujejo, da terjajo večjo samoupravo in večji delež od dohodkov za lokalni razvoj.

Ce pogledamo gospodarsko sestavo teh »uporniških« področij, vidimo, da so tu osredotočene plantaže kavčuka, naftna polja in druga naravna bogastva, ki jih je največ prav na obmejnih otokih. Z uporniške Sumatre odvažajo na primer velike ameriške družbe s svojimi tankerji nafto na dolarsko področje. Dolarji ne pritekajo več centralni vladi, marveč neposredno lastnikom izvirov. Isto velja tudi za kavčuk, riž, sladkor, čaj, kavo, tobak, palmovo olje, cink in druge dragocene proizvode. Uporni poveljniki selparijo tako, da pobirajo vse carinske dohodke.

Indonezijski voditelji so pripravljene znatneje reorganizirati centralistični sistem upravljanja in dati raztresenim in oddaljenim otokom večje politične in ekonomske pravice, kot jih imajo zdaj. To je pravzaprav ena osnovnih nalog v načrtih predsednika Sukarna. Razen tega so tudi ti obmejni otoki dokaj odvisni od Jave oziroma od centralne vlade.

Sedanja politična kriza je mnogo manj izraz teh uporov, kot pa posledica hude kolonialne dediščine. Današnji upori niso nič drugega kot posledica te dediščine, ki že 11 let daje osnovni pečat stalni politični krizi v tej deželi.

Indonezija je razglasila neodvisnost avgusta leta 1945, nacionalno suverenost pa je dobila šele decembra 1949 po boju in sporazumu z Nizozemsko. Ena izmed prvih nalog je bila obnoviti gospodarstvo, ki je bilo v osmih letih japonske okupacije in

revolucije hudo prizadeto. Pomoči od drugod ni bilo, hkrati pa je morala dežela za svojo suverenost plačati Nizozemski velik znesek milijardo dolarjev.

Glavni vir dohodkov je bilo kmetijstvo, ki je imelo kolonialni značaj. Usmerjeno je bilo izključno na izvoz, ne pa na razvoj, modernizacijo in produktivnost. V prvih letih nove države je bilo to sicer koristno, vendar pa je kmetijstvo ostajalo nerazvito in ni ustrezalo povečanim zahtevam osvobojenega ljudstva. Nezadovoljstvo je tako naraščalo. Treba je bilo investirati, razviti lastno industrijo in ustvarjati ustrezne kadre in sploh administracijo.

Da bi bil položaj še težavnejši, so nekateri tuji elementi, ki se niso mogli spriznati s tem, da so izgubili svoje koristi, izrabili težave in nezadovoljstvo ljudstva spriči počasnega razvoja in tako so nastajali v vsem tem obdobju oboroženi upori, ki so jih ti tuji elementi spodbujali, nekateri pa celo vodili. Vse to je slabo vplivalo na politično ravnovesje v deželi.

Mar ni naključje, da je v zadnjih 11 letih Indonezija menjala 16 vlad? Ta indonezijski svetovni rekord je preseglala samo Francija, ki ji je to dosti laže, ker ima uglajen aparat.

V takem položaju je nujno v vsej ostrini zraslo vprašanje preobrazbe temeljne kolonialne strukture. Te naloge se je lotil predsednik Sukarno in v lanskem decembru na prvi seji ustanodajne skupščine zahteval pot, ki jo bo morala ubrati Indonezija. Pri tem je predvsem upošteval, da je Indonezija v procesu »preobrazbe, razvoja in gibanja«, kar pomeni, da je treba spremeniti politične oblike in

nazore, ki so sed drugih pogojev in ki veljajo za dežele z drugačno strukturo in zgodovino. Konkretno to pomeni, da v gospodarstvu Indonezije na primer ni mogoč dopustiti klasične liberalne kapitalistične koncepcije, v sistemu upravljanja pa je treba doseči popolno enotnost, ne na podlagi koalicije nekaj desetih političnih strank, marveč prek neposrednega predstavnitva vseh slojev naroda. To bi morale biti tako imenovana vodena demokracija.

Razumljivo je, da so se številne stranke, zlasti verske, uprle temu načrtu. Proces sporazumevanja se še nadaljuje, s čimer pa ni rečeno, da Indonezija »ogroža globoko politična kriza«. Nedvomno so težave in jih bo še veliko, zlasti spričo odpora, ki ga kakor kaže, najbolj podpirujejo iz tujine proti temu, da bi obravnavali komuniste enakopravno z drugimi strankami. To pr ne pomeni, da se Indonezija »maje zaradi skrajno pereče notranje krize« in kar je še podobnih dramatičnih »ocen« položaja nekaterih zahodnih agencij. Kriza je dejansko zajela tiste skupine, ki žive in delujejo po starem, še tem bolj, ker kaže, da ljudstvo močno in vsestransko podpira Sukarnove načrte.

Ce gledamo na osnovne probleme Indonezije v taki luči, so upori nekaterih vohajških poveljnikov samo epizode in ne opravičujejo »zasikrbljenosti« za usodo Indonezije. Več skrbj povzročata dramatičnost in navidezna skrb Kajti iz naphivanja teh uporov in protikomunistične gonje je precej vidna težnja po vmešavanju v notranje zadeve Indonezije in po tem, da bi jih iztrgali iz kroga azijskih dežel, ki veliko prispevajo h konsolidaciji miru na svetu.

V. Tselic

NOV POTRES V TESALJI

Atene, 11. marca (Tanjug). Danes opoldne so zaznamovali v Tesaliji čionovni mečan in kratkotrajna potresa. Čionovni trzav mečana ni bilo. Ukrenili so vse potrebno, da bi preprečili morebitne nadaljnje nevarnosti. Prebivalcem so prepovedali bivsti v posojilni, ki so bila ob potresu hujše poškodovana in se uteglo podreti.

S SKUPŠČINE OKRAJNE
OBRTNE ZBORNICE
V TRBOVLJAH

MOČAN RAZVOJ socialističnih obrtnih podjetij

Občinam s perspektivnim načrtom o razvoju obrti bo mogoče odstraniti mnoge težave in nesorazmerja — Zvezna sredstva, prepušča ena ljudskim odborom, so bila preskromno uporabljena za razvoj obrti — Nujno bo treba urediti plačni sistem, sicer se bo še povečal odtok obrtne delovne sile v industrijo

Trbovlje, 11. — V mali dvorani Delavskega doma je bila včeraj letna skupščina Obrtne zbornice, ki se je udeležilo več kot 60 delegatov. Iz poročila predsednika okrajne zbornice Lovžeta Skrinjarja in razprave delegatov posamezno nekatere najvažnejše ugotovitve o stanju in razvoju obrti v trboveljskem okraju.

Ze na prvi pogled je očitno, da se je obrt neenakomerno razvijala. Nekateri obrtni stroki so zastajali, posamezne pa so se razvijale ne glede na koristnost in potrebo. Medtem ko so se socialistična obrtna podjetja solidno in močno zasidrala. Z razvojem se je zlasti okrepila proizvodna obrt, medtem ko se uslužnostna ni mogla v večji meri izklopiti iz težav in so nekatere uslužnostne obrti celo shirale. Delegati sodijo, da bi bilo treba glede družbenih dajatev jasno ločiti industrijo od obrti, saj dela industrija v popolnoma drugačnih pogojih.

V ekonomskem oziru pa bi bilo treba celo ločeno obravnavati proizvodnjo in uslužnostno obrt. Ljudski odbori bodo zato morali zavzeti zlasti do uslužnostnih obrtnih podjetij drugačno stališče in jih razbremeniti

nekaterih dajatev in celo poiskati sredstva za ustanavljanje novih uslužnostnih obrtovi, ki jih tako zelo primanjkuje na vseh koncih.

V socialističnih obrtjih se je sorazmerno povečalo tudi število delovne sile in sicer od 1093 na 1551, medtem ko je v zasebni obrti padlo od 2092 na 1661. V celoti pa se je število delovne sile znižalo v primeri z letom 1951 za 84. S tem sicer ni rečeno, da bi obrt ne poskrbela za svoj naraščaj, upoštevati pa je treba, da je še zmeraj precejšen odtok obrtno izučene kadra v industrijo. Delovna sila je namreč v primerjavi z delovno silo v industriji v precej neenakopravnem položaju, tako glede plačne sistema, kakor tudi glede drugih pogojev. Tako na primer znaša plača visokokvalificirane-

ga delavca v obrti povprečno 55,46 dinarjev na uro, medtem ko znaša v industriji 63,20 dinarjev, torej 15% razlike, pri kvalificiranih znaša ta razlika 8%, polkvalificiranih 5% in pri nekvalificiranih 10%. Razen tega se znanu, da mora biti kvalifikacija v obrti neprimerno večja kot v industriji, saj mora obrtnik obravnavati vse delovne procese ter biti samostojen tudi v poslovnih stvareh, industrija pa ne terja znanja v tolikšni meri.

Skupščina se je dalj časa zadržala tudi ob politiki ljudskih odborov glede sredstev, ki jih je nastavila obrt in ki jim jih je Zveza odstopila z namenom, da jih uporabi za investicije v obrti. Pretežna večina teh sredstev pa je bila lani uporabljena v popolnoma druge namene ter je bila obrt zaradi tega močno prikrajšana. Iz občinskih investicijskih skladov, v katere so lani prispevala obrtna podjetja nad 47 milijonov, je dobila obrt komaj dobro četrtino. Skoro tri četrtine pa se je odteklo drugam, čeprav je za večino obrtnih podjetij značilno, da so tehnično slabo opremljena, da imajo slabe delavnice itd., torej so nujno potrebne investicije za razvoj, ne da bi pri tem splošno upoštevali ustanavljanje novih obrtovi, zlasti uslužnostnih.

Razen tega je skupščina med drugim obravnavala tudi vprašanje obdavčitve obrtnikov. Glede tega menijo, da se ljudski odbori in finančni organi premalo pogovorijo o raznovrstnih dejavnostih posamezne obrtne stroke, pač pa še zmeraj bolj ali manj mehanično odmerjajo dajatve. Zaradi tega se dogaja, da nekateri obrtniki plačujejo premalo, drugi pa preveč.

IZ CELJA IN OKOLICE

Na Lavi bodo pridelali enkrat več zelenjave

Minula leta je bilo precej kritičnih priložnosti za razvoj kmetijskih gospodarstev, ki niso pridelali dovolj zelenjave in povrtnin za celjski živilski trg. Možnosti za gojenje zelenjave so bile velike, vendar ni bilo dovolj storjenega. Šele lani so država posvetila nekoliko preusmerjeni proizvodnji v gojenje vrtnin. Odločnejši prehod v gojenje kultur so storili na državnem kmetijskem gospodarstvu Lava-Celje ki tudi učinkovito zalaga celjski živilski trg.

Omenjeno posetje je lani gojilo zelenjavo na površini 15 hektarov. Izkazuje se, da je nekaterih pridelkov prelo, drugih pa celo preveč. Tu še imajo zmeraj na zalogi približno 8000 kilogramov rdeče pese, nasprotno pa primanjkuje zelja in druge zelenjave. Zato so na posetje napravili nov načrt za pridelovanje zelenjave, po katerem naj bi pridelali vseh vrst približno ustrezen popravilu na celjskem trgu, vsike pa bodo prodali v druge kraje.

Letos bodo na Lavi sadili vse vrste zelenjave na skupni površini 33 hektarov. Računajo, da bodo pridelali za 8 milijonov dinarjev več zelenjave kot lani. Glede na večje površine za gojenje zelenjave bodo v sezoni zaposlili precej nezaposlenih žensk, tako da bo vse skrbno obdelano. Kot novost je omeniti tudi potizus za gojenjem piščancev in kokoši — jajčaric.

Savinja pri Celju, v ozadju razvaline celjskega gradu

Več smotnosti v stanovanjski izgradnji
Da je potrebna večja smotnost v stanovanjski izgradnji in tudi večja kontrola, kaže primer zidanja hiš na vrtoku v Celju. Tu gradijo stanovanjske hiše razni investitorji, a skoraj vsakemu gradi drugo podjetej. Vsako podjetej si je zato moralo postaviti ločeno barake, skladišča za cement, pri vsakem gradbišču je posebej jama za apno, vsak napeljuje svoje inštalacije itd. Koliko stroškov bi odpadlo, če bi zidanje hiš prevzelo eno podjetej, ki bi lahko delovniška bolj ekonomsko organiziralo. Vse to bi se namreč lahko sporazumno med investitorji mnogo bolje uredilo. Tu seve nastajajo še drugi problemi v zvezi z gradbenim materialom, uporabo gradbenih elementov in podobnem. Vse našteto in še marsikaj drugega bi bilo moč rešiti in izboljšati — in to s smotno organizacijo, boljšo kontrolo in večjim medsebojnim sodelovanjem.

Seminar za člane občinskih komitejev
Občinski komitej v ZKS v Zalcu je na pobudo Okrajnega komiteja ZKS organiziral štirimesečni seminar. Seminarja se udeležujejo člani Občinskih komitejev in drugi partijski delavci. Predsedati bodo štiri osnovne teme, ki jih bodo nato prenesli na članstvo ZKS v vse osnovne organizacije. S seminarji, ki jih bo Občinski komitej Zalec organiziral po osnovnih organizacijah ZKS, namerava vzbuditi v članstvu interes za samostojni študij nekaterih najbolj aktualnih vprašanj, ki zanimajo naše delovne ljudi. Če hočemo odigrati člani ZKS svojo osnovno vlogo med delovnimi ljudmi, jim morajo znati pojasniti različne probleme iz sodobnega življenja. Za tako vlogo pa je treba imeti več solidnega znanja. Zato je vsak dolžan svoje znanje stalno izpopolnjevati.

Iz Slivnice pri Celju
Na Glinci so podirli do polovice poslopje, kjer so bili hlevi; tu so pa mlatili Slivničani urediti dom kulture, a go zaradi tega, ker je čista prebuzila, niso smeli. Zdaj nameravajo poslopje urediti za stanovanj.

V hišnih svetih občine Zalec sodeluje 342 državljanov
Na področju občine Zalec deluje 119 hišnih svetov. Večina izmed njih šteje po 3 člane. V vseh hišnih svetih deluje 342 državljanov. Izmed njih je 104 žensk ali 30,4% ter 238 moških ali 69,6%. Med njimi je največ delavcev (47,1%), uslužbencev (33%) in gospodinj (13,4%), njim pa sledijo upokojenci, obrtniki in ostali. Zanimivo je tudi starostni sestav članov svetov. Največ jih je med 30- in 40. letom (34,2%), sledijo člani s 40-50 leti in 25-30 leti. Do 25 let starosti (mladinci), jih je 45 ali 13,1%, nekaj jih je pa tudi v starosti nad 60 let. JG

Iz Maribora in okolice
Ljudska tehnika v mariborskem okraju ima 4508 članov, med njimi največ mladine in okoli 400 žensk. Lani so organizacije uredile na raznih šolah in Mariboru osam delavcev za ročne spretnosti.

Razstava družbene prehrane
V veliki kavarni v Mariboru bodo odprli v četrtek, 14. t. m. veliko kuharsko razstavo, ki bo odprta dva dni. Mariborska gostinska podjetja bodo razstavila okrog 100 plošč. Svoje izdelke bodo razstavile tudi pekarnice in podjetja živilske industrije. Razstavo bo imela poudarek na družbeni prehrani. Obiskovalci bodo lahko razstavljena jedila tudi poskusili.

Kazen za nepotrebnost klicanje zdravnika
V Mariboru se je močno razpela navada, da socialni zavarovalci klicajo zdravnika na dom za navaden zobobol in druge nepomembne bolezni. Zaradi tega je Zdravstveni dom Maribor uvedel hkrati z izboljšano zdravstveno dejavnostjo službo, ki povzročila stroškov in neke vrste kazni za tako klicanje zdravnika na dom, ko ni nujno potrebno, ker bi bolnik lahko šel v ambulanto. Za nepotreben obisk zdravnika na domu bo moral plačati tisti, ki ga je poklical 400 din. Taki obiski namreč ne povzročajo samo stroškov Zavodu za socialno zavarovanje, temveč obremenjujejo po nepotrebnosti tudi zdravnika. P.

Plakete »Boris Kidrič«
Na letni skupščini Okrajne ljudske tehnike v Mariboru je predsednik republiškega odbora Ljudske tehnike in član izvršnega sveta LRS Milko Goršič izročil tej organizaciji priznanje Centralnega odbora Ljudske tehnike Jugoslavije: zlato plaketo, nagrado »Boris Kidrič«. Srebrni plaketa pa sta dobili Brodarsko društvo »Sitra« in Radiomaterski klub Maribor-Center. Razen tega so 49 tovarišom podelili spominke plakete za njihovo uspešno desetletno delovanje v organizacijah Ljudske tehnike.

Gospodinske pomočnice bodo osnovali svojo sindikalno podružnico
Na pobudo Občinskega sindikalnega sveta v Novi Gorici in Zveze ženskih društev bodo gospodinske pomočnice iz novogorske občine na svojem sestanku v nedeljo popoldne osnovali lastno sindikalno podružnico. Le-ta naj bi bila osnovna, da bi pozneje lahko upostavili organizacijo tudi v okrajnem merilu.

Na sestanku so povabili 29 gospodinskih pomočnic, ki dostojno niso bile članice sindikatov. Organizacija naj bi skrbela predvsem za vsestransko zaščito in pomoč dekletom, ki so v prenekatem primeru zapostavljena in pri svojih delodajalcih ne uživajo zagotovljenih pravic. Ponekod se zanje ni nič spremenilo in še vedno nameravajo prenašati najrazličnejša šikaniranja svojih gospodarjev. Seveda bo organizacija skrbelo tudi za zgodbno in prosvetljevane pomočnic, ki sta in prenekatem primeru Upoštevat je namreč treba, da so skoraj vsa dekleta prišla v svojo službo neposredno od doma, večidel iz revnih hribovskih vasi. M. D.

Člani trboveljskega Avto-moto društva vprašujejo: Kam z neuporabnim avtomobilom?

Ko so bili člani marljivega Avto-moto društva v Trbovljah zbrani na letošnjem običnem zboru, so sicer ugotovili nekaj pravih uspehov v minulem obdobju. Na prvem mestu vsakega izredno zanimivega, ki ga kaže mladina za to, da bi se naučila voziti avto in motor, spoznala vsaj v glavnem tehnične vprašanje ter se v potrebni meri seznanila s cestno prometnimi predpisi. Okoli 500 mladincev in mladink se je prijavilo, a prijave še niso prebrskane. Prav posebno nezaželeni so študijski člani predvzgojke vzgoje, ki bi radi čimprej obvladali osnove motorizma ter žele voditi avto ali motor.

Kakor je sicer to izredno zanimanje mladine razveseljivo, tako je sprito njega Avto-moto društvo v precejšnji zadržki. Radi bi brez ko moglo ustregli temu množičnemu mladem pozejenju, toda ob starih in malone neuporabnih vozilih je to praktično tako rekoč nemogoče, vsaj ne tako, da bi mogli govoriti o množični motoristični vzgoji mladine. Neuporabna ali napol uporabna vozila, ki naj bi služila za poučnega društvo bolj ali manj ne zaradi uporabnosti, ampak zaradi tega, da s čisto kot inventarna številka. Neprerastana popravila so tako draga, da jih društvena sredstva ne zmorejo. Sicer so pa ta popravila sploh tolikanj nerentabilna, da bi bilo nesmiselno vanje še naprej vlagati kakršna koli sredstva: komaj je popravilo opravljeno, že mora vozilo po nekaj vožnjah in urah pouka znova v popravilo.

Ze lani, se je večjo skrbjo pa se letno člani društva vprašujejo, kaj stociti s temi

Za jeseniško mladino ni zaposlitve v obrti, za katero se uči

Na Jesenicah je Vajenska šola raznih strok, ki jo obiskuje nekaj nad sto učencev in učenk. Ti se uče pri zasebnih mojstrih raznih obrti, med katerimi prevladuje živiljska in krojaška

obrt. Zanimivo pa je, da mnogi, ki so Vajensko šolo in učno dobo zaključili, ne dobe zaposlitve kot pomočniki. Vajenc je namreč malo, ki je v glavnem zastajali, pomočnika pa je treba plačati. Mnogo je primerov, da absolventke vajenske šole po zaključeni učni dobi ostanejo brez dela. V kolikor imajo priložnost, obiskujejo strojeprisni tečaj, potem pa skušajo dobiti kako drugo zaposlitev. Mnoge grede po izučitvi v železarno, če so le sprejete, za tekačice. Druge si iščejo zaposlitve kjerkoli in le malo jih ostane pri svojem poklicu. Videz je, da izučevanje raznih obrti ni načrtno po perspektivni potrebi. Šola bi morala vedeti, koliko učencev posamezni obrti lahko sprejme glede na perspektivno potrebo. Obrtniki, ki vzamejo učenca le v toliko, da mu nudijo izučitev in ga pozneje odslove, bi morali za svojega vajenca, ki se je izučil, dobiti novo zaposlitev. Vsekakor pa je nepravilno, da se izučuje kader za obrt, v kateri pozneje ne dobi zaposlitve. Mnogi, ki so se v Vajenski šoli izučili za katerokoli obrt, težje po izučitvi, da bi bili sprejeti v Železarno in so pripravljani prijeti za vsako delo. Vajenska šola ne

vzreja kadra za železarno, zanjo vzreja kvalificiran kader metalurška industrijska šola. Vajenska šola vzreja kader za obrt, žal pa se naši obrtniki branijo pomočnikov, ker so z njimi povezane tudi dajatve. Morda je to problem, ki bi ga bilo treba reševati na obrtni zbornici ali na upravi za delo. Vsaka šola ima svojo perspektivo, zato je zgrešeno v načelu, da absolventke Vajenske šole, izučene šivilje in druge, težje za zaposlitvijo v industriji. P. U.

Pojasnilo k prispevku: Kranj nima groverske delavnice

Dne 7. marca smo objavili v rubriki »Bralci nam pišejo« prispevek z naslovom »Kranj nima groverske delavnice«. Na omenjeni prispevek se je oglašila Umetno kovinska obrt Kropana, ki nam sporoča, da je ta panoga že močno razvita v okviru njihovega podjetja. Zato podjetje obvešča vse, ki bi potrebovali njihove usluge, da opravila vse vrste gravure, vključno tudi industrijske, in se za naročila pripravljajo podjetjem in zasebnikom. Prav tako je oglašilo tudi podjetje »Kovinar« iz Kranja, ki nam sporoča, da so v novem podjetju »Kovinar«, ki se je združilo s podjetjem »Puškarna« Kranj, ustanovili groversko delavnico kot samostojni oddelke. Tudi ta sporoča, da opravila tovrstne usluge, ne samo za področje Gorenjske, marveč za potrošnike iz vse Slovenije.

100 predstav in 11.000 hvaležnih mladih gledavcev

V nedeljo popoldne je novomeško lutkovno gledališče, ki ga sestavljajo dijaki, člani prosvetnega društva »Dragotin Kette« na učiteljsku v Novem mestu, imelo stoto predstav, odkar je bilo v jeseni 1952 ustanovljeno kot šolski oder. Iz skromnih začetkov — imeli so le nekaj desk, lutkovnih glavice, odpadkov tekstilnega blaga, žice in žebeljev, pa veliko dobre volje in vztrajnosti — se je razvilo, da bi se v njem vzgajali bodoči učitelji kot lutkarji. Z gostovanji je propagiralo lutkarstvo v novomeškem okraju in imelo v 16 dolenjskih krajih 30 predstav, pomagalo je pa ustanovitvi lutkovne odre v Toplicah, Malem Slatniku, Stopišah in Kostanjevici, katerim se je pred tednom pridružil še nov oder v Straži. Kjer so začeli igrati z lutkami taborniki. V mestu in številnih manjših krajih so pozhrtvovalni učiteljski člani, ki so si sami izdelali prenosni oder in vse ostale rekvizite, pripravili v zadnjih petih letih otrokom veliko veselja in zabave. Dosedanjih 100 predstav je gledalo nad 11.000 gledalcev in pionirjev.

Lutkovni oder učiteljskih v Novem mestu je ob svojem jubileju pridelil v izločbi trgovine »Novoteksa« na Glavnem trgu tudi okusno razstavilo lutk, kulis in drugih rekvizitov. Zal še vedno nima svojega prostora, predstave pa so v šolskem razredu osnovne šole. Čeprav je bila dvorana v II. nadstropju obnovljena stare gimnazije prav posebej zgrajena

Okrajna konferenca SZDL v Kočevju

Kočevje, 11. marca. Danes popoldne se je začela okrajna konferenca Socialistične zveze kočevskega okraja, ki se je udeležilo 88 delegatov in večje število zastopnikov drugih množičnih organizacij. Poročilo o delu okrajnega odbora je podal predsednik Jože Klarič. V njem je podrobno obravnaval vrsto problemov splošniškega, gospodarskega in kulturnega področja. Posebej je poudaril uspehe in pomanjkljivosti odborov Socia-

listične zveze na vasi, ki so od zadnje konference dosegli vrsto vidnih uspehov na področju družbenega in delavskega upravljanja. Ugotovil pa je, da je v teh organih še zmerom premalo mladine in žena, zato je naloga novih odborov SZDL, da te pomanjkljivosti odpravijo. Popoldne je konferenca nadaljevala z delom v treh komisijah, potem pa so delegati obravnavali gradivo z dela komisij in ostalo gradivo konference, in dodeli

LEON OTAVNIK-LEČ

Desetega marca 1957 je zvečer ob 20. uri po krajši težki bolezni umrl v beograjski bolnišnici uslužbenec Državnega sekretariata za notranje zadeve FLRJ tov. Leon Otavnik-Leč.

Pokojni tovariš Otavnik je bil rojen 26. julija 1913 v Braniku na Primorskem kot sin železniškega uradnika. Prva svetovna vojna mu je vzela očeta in tako so se morali mati in oba otroka sami prebiti skozi življenje. Slabo gmočno stanje je Leona že zgodaj pripeljalo v vrste napredno usmerjenih dijakov in študentov. Udeležoval se je zlasti kot član naprednih društev in kot telovadec.

Leopold Merčun

Včeraj popoldne se je več sto prebivalcev Kočevja in vsega kočevskega okraja poslovilo od pokojnega Poldega Merčuna, načelnika tajništva za šolstvo, kulturo in prosveto OLO Kočevje. Pokojnik se je rodil 11. novembra 1912. leta v Ljubljani. Po končanem študiju na učiteljsku se je zaposlil v Nemški loki v kočevskem okraju. Ze v začetku službovanja se je seznanil s težavnim položajem slovenskih prebivalcev med kočevskimim Nemci. Boril se je za njihove pravice in aktivno sodeloval v prosvetnih društvih. Ob prihodu okupatorja se je vključil v delo Osvobodilne fronte. Ze junija 1941. je bil aretiran in odpeljan v internacijo. Ves čas narodnoosvobodilne borbe je bil aktivist, po osvoboditvi pa je opravljal vrsto odgovornih dolžnosti. Pokojnika so včeraj pokopali v Ljubljani. D.

stike z narodnoosvobodilnim gibanjem. Kmalu je postal vodja trojke, potem petorice in nazadnje namestnik komandanta zaščite v Novem mestu. Ob kapitulaciji Italije je odšel v redno enoto NOV, kjer je postal namestnik komandanta bataljona. Zaradi izrednega risarskega talenta pa je bil kmalu poslan na tehnično delo. Poslej smo ga srečali kot šefa tehnike v različnih brigadah in divizijah, dokler ni bil maja 1944 imenovan za pomočnika šefa tehnike Glavne štaba Slovenije. Se pred koncem vojne je bil postavljen za šefa te tehnike. Aprila 1945 je bil kot izredno predan in nadarjen komunist dodeljen na delo v Oddelek za zaščito naroda. Po osvoboditvi je do smrti delal v Državnem sekretariatu za notranje zadeve FLRJ. Za zasluge, ki si jih je pridobil med narodnoosvobodilno borbo in v povojnih naporih, je bil odlikovan z Redom bratstva in edinstva I. in II. stopnje, Ordenom zasluge za narod II. stopnje in Ordenom za hrabrost in napredovan v čin majorja JLA.

Tovariša Leona Otavnika so zaradi njegove požrtvovalnosti in predanosti cenili njegovi sodelavci in starešine. Z njegovo nedavno smrtjo je Državni sekretariat za notranje zadeve FLR Jugoslavije izgubil sposobnega in predanega delavca, Zveza komunistov pa skromnega in neumornega člana. Lik pokojnega Leona bo v srcih vseh, ki smo ga poznali kot naprednega študenta, partizana in delovnega tovariša, ostal v nepozabnem spominu in kot svetel vzgled predanega, požrtvovalnega in neomajnega borca za socializem. Posmrtni ostanek pokojnega Leona Otavnika so do včeraj popoldne počivali v Domu narodnega heroja Pane Djukića v Beogradu, danes 12. marca pa so jih pripeljali v Novo mesto, kjer se bomo popoldne poslednjič poslovili od njega.

Drugo srečanje z »Glorijo«

PO DESETIH LETIH NAS JE SPET OBISKALO HRVATSKO NARODNO KAZALIŠTE IZ ZAGREBA

Z »Glorijo« Ranka Marinkovića smo se prvokrat srečali ob gostovanju celjskega gledališča. Hkrati s tem srečanjem so nam podajali roko tudi različni glasovi o sprejemu te drame v Zagrebu, od katerih so bili eni njeni vneti zagovorniki, drugi zagrizeni nasprotniki. Drama je razburjala oboje, kar je bilo razveseljivo vsaj v toliko, ker na splošno povojna dramatika tega ne doživlja pogosto.

Mnogo bolj skromni smo bili v Ljubljani. Ne samo zaradi tega, ker nam je to skromnost vzbujala že sama celjska uprizoritev, temveč tudi zaradi Marinkovića in morda tudi zaradi našega že posplošenega nagnjenja, da se ne prevagamo preveč ne na eno ne na drugo stran, zlasti ne tedaj, če nismo ravno trdni glede tega, ali smo avtorja prav razumeli ali ne. Toda popolnoma brez kresanja le ni šlo.

Pustimo spominu, naj se sam vrne, in se raje pomudimo ob drugem srečanju. Tokrat namreč ni bil Marinković sam, pač pa ga je očitno spremljal tudi režiser Bojan Stupica.

Osnovni horizont Marinkovićeve »Glorije«, razpet med dva C-ja — Cirkus in Cerkev — že od simbolizma dalje tako pri ljubljeni nasprotji v literaturi, ki omogoča avtorju kopico najbolj drznih paralel in antagonizmov, je režiserju Stupici dal bogato podlago za ustvarjalno uporabljanje umetniške fantazije. Za takšno ustvarjanje, kjer je režiser skoraj docela enakovreden partner avtorju in kjer avtor hoče nočes sprejme tudi kakšno njegovo zamisel.

Ce človek pravzaprav skuša antanko razmisliti, gre v »Glorijo« za filozofski dišpot — na visoki intelektualni ravni in v konvencionalnem dramskem stilu — o problemih preživljenega sistema in sveta, ograjenega v sušno mladega jezuitskega praporečka don Zareta, nezkušenega in prepovedanega s fanatično vero, ki ga napadajo na eni strani v prikriti in nekoliko dobrotni enizem obrnjena tekuja starejšega tovaršnega don Zaneta, na drugi strani pa poverjena nunška halja in v njej lepo telo bivše cirkuske atletke, ob kateri se v prenapetem praporočaku vzbude čisto naravne težnje in se podro val puhlil princip, ki so mu bili nezgodni podstavci v sleherni akciji. Z njimi se podre tudi san, ne bi pravzaprav zaslužil, da ne gre le za maj-

hno hibo v mehanizmu, temveč da je zgrešen mehanizem sam. Da je tragika drama še popolnejša, potegne v smrt Glorijo, jo posredno takorekoč ubije, sam pa ostane živ in najbrž nadaljuje brezupni boj s samim seboj. Kot posmrtna relikvija neke filozofije.

V priložnosti drugega C-ja, cirkusa, je druga poglavitna oseba drama, Glorija. Čeprav v nekem smislu lahko samo člen v krogu don Jereta, kjer nad njegovo zavestjo nezadržno in nezogibno deluje usoda ali bolj neumljena logika razvoja dogodkov, ima v bistvu docela samostojno razvojno linijo. Le da njen krog na neki točki seka Jeretovega. Od psihološkega strahu pred smrtjo in od podzavestnega odpora proti utesnjenosti cirkuske atmosfere, kjer je človek tudi brezosebni del njegovega mehanizma, se zateče v samostan, v mir. Stik z Jeretom vzbudi tudi v njej sprva ljubezensko doživetje, nato zavestno dozorelost človečnosti in končno spoznanje, da ji tudi ta svet ne nudi rešitve, da je lahko samo lutka, da je ta utesnjenost še večja od cirkuske. Kot relikvija vaza se vrne v cirkus. Kot posmrtna roža. Kot človek že pred smrtjo mrtev.

Takšno lahko vidimo Marinkovićevo »Glorijo«. Lahko pa tudi nekoliko drugačno. Takšno, kakor jo je videl Bojan Stupica. Manj intelektualistično filozofsko in bolj preprosto človeško, celo simpatično.

Na prvi stopnici Stupičeve režijske zasnove stoji lik Glorije. Odvzel ji je kutarsko avreolo in s tem precejšnjo mero abstraktnosti ter jo nekako počlovečil. Njena pot gre zdaj samo v črti: strah pred padcem s trapeza — doživetje ljubezni — razočaranje — spet strah pred smrtjo — in smrt. Dramatski lok je sicer nekoliko zrahljan in nasprotja malce izravnana, zato pa je drama dobila precej nadiha človeške preprostosti in simpatične iskrenosti, ob čemer jo spremljaš bolj z mamljivim ob-

tom, ki bi nanj lahko obesil cel samostan, pa bi ga še prepoznal na prvi pogled. Priznam, da mi je to simpatično in da je režiser v delu samem našel za to odločitev dobre razloge. Vseeno pa razmišljam o tem, da kljub temu don Jereta ne bi smela za-

narejena, ker je tako rekoč narava sama. Skoda le, da ji Jurica Dijaković v don Jeretu zaradi koncepta in delno zaradi še ne dovolj razvitih umetniških zmognosti ni mogel nuditi enakovredne protigrte. Vsi ostali igralci so vsak po svoje, čeprav pre-

IZ JAKOPIČEVEGA PAVILJONA

Djordje Popović: Sen

deti — nekoliko karikirano povedano — usoda pečenege greenhorna, patološko obremenjena že od vsega začetka.

Nobene nove resnice ni mogoče odkriti — režijo je vodila zrela umetniška osebnost, in če si pred začetkom morda nekoliko v strahu, da boš kot gledalec udeležen pri nekakšni krvavi rihiti jezuitstva z vsoto togo resnostjo in napetostjo, kakršne smo Slovenci marsikdaj navajeni, se prijetno preseneti svetovljanska lahkotnost, ki pa ne izgublja dinamičnosti, in marsikdaj celo šokira neke vrste humor, ki bi se ti poprej zdel skoraj nemogoč. Imitinca mizanscena in bogastvo domislje, čeprav tu in tam teatraličnih, še bolj zaokrožajo celotno podobo uprizoritve.

Mimo režiserjeve izkušene in občutljive umetniške osebnosti sta k lepemu uspehu gostovanja prispevala predvsem dva igralca: Jozo Petričić, ki je upodobil škofjskega knjižničarja don Zaneta, in Mira Stupica, ki je nastopila v naslovni vlogi Glorije oziroma sestre Magdalene. Težko bi si bilo predstavljati idealnejšega škofjskega knjižničarja, kot je bil Petričićev. Docela harmoničen v vseh komponentah, docela uglašen, najbolj fino izdelan, popolnoma naraven, topel in ciničen hkrati, ne da bi ena poteza prišla v kakršnokoli nasprotje z drugo, skratka mojstrski lik, ki ne sodi več v območje iluzije, temveč že prave resničnosti. Estetsko nekoliko manj izbrušena Glorija Mire Stupice je živela in prevzemala z nekim izrazitim osebnim šarmom, ki bi ga lahko občutili pri sleherni vlogi, pa bi bil vedno enako svež, vedno prepričljiv. Ne s šarmom, ki bi bil predvsem zunanji, pač pa v tem, da je v sleherni kretnji, tudi takšni, ki bi jo razum lahko odklonil kot nepravilno, tako prepričljiva in sugestivna, da ji kratko in malo verjameš, ker je pristna, nepo-

cej pod obema vrhovoma uprizoritve, prispevali k lepemu gostovanju, s katerim smo znova plodno oživili stike med dvema gledališkima kulturama.

Jamar

Sodobna pesem za otroke

STONE PAVČEK: »MAČEK NA DOPUSTU«, MLADINSKA KNJIGA, 1957

Ne gre nam za to, da bi se na debelo ukvarjali z literarno zgodovino in iskali pesnike, ki so v slovenski književnosti pisali (med drugim) tudi za otroke. Vendar nas otroška pesem od Levstikove Najdihojce preko maloštevilnih Kettejevih tja do Zupančičevega Cicibana opozarja na to, da imamo pravzaprav zelo malo otroških pesnikov (dovolim si izpuščiti Stritarja, čigar zelo didaktične pesmi nekako izstopajo iz tega razvoja). Vrh, ki je bil dosežen z Zupančičevim delom za otroke, doslej še ni bil presežen, čeprav so ob njem in za njim še mnogi največkrat priložnostno, iskali poti v otroško dušo s pesmijo. Ne zdi se mi slaba misel, da mora imeti pesnik, ki piše za otroke, v sebi nekaj otroškega, kar bi se v tem primeru reklo, nekaj brezskrbno razigranega, vedno na smeh pripravljene srca. Pravi pesniki so vedno veliki otroci, v tem smislu pač, da neprenehoma odkrivajo svet, njegove zagonetne lepote in vsakovrstne čare, tisti svet, ki ga otopeli človek vsakdanjosti in računa nikdar ne more ne videti, ne doumeti, ne doživeti. Odveč je poudarjati, koliko rahlostnosti in temperamenta je potrebno, da lahko nastane otroška pesem, ki je več kot verzifikacija.

Morda bi opravičil hvaležno delo tisti, ki bi napisal razpravo o slovenski otroški pesmi sploh, še posebej pa o tej po Zupančiču. Grudna in drugih. Njen estetsko

vzgojni in sploh vsakršni pomen za otroke je na dani, še posebno, če pesmi opremljajo umetniki, kakor je to primer pri večini izdaj založbe Mladinska knjiga, ki je v tej smeri v času svojega delovanja zaorala globoke, tako rekoč neprepenljive brazde. Mnogim drugim pesniškim zbirkam te založbe se je v zadnjem času pridružila nova knjiga mladega pesnika Toneta Pavčka z naslovom »Maček na dopustu« v opremi Bogdana Groma. Ze naslov je izbran tako, da mora takoj pritegniti otrokovo pozornost.

Tone Pavček je eden izmed soavtorjev »Pesmi štiri«. Objavlja pesmi v raznih slovenskih revijah, prevaja Jesenina, v otroških

mesečnikih pa tudi v »Ljudski pravici« je objavil mnogotere pesmi za otroke, ki imajo po večini vse značilnosti prijetne otroške pesmi. Od vsega, kar je doslej napisal za otroke, je odbral 34 pesmic. Reči je treba, da zbirka ne učinkuje kot slučajno nabrana vrsta verzov, temveč nasprotno, kot neprisliljena, ubrana celota, ki utegne biti zabeležena kot ena nadpovprečnih otroških zbirk zadnjih let. Priznati moram sicer, da niti po motiviki ne po vsebini ali izrazu ne prinaša nikake revolucije, kar pa konec koncev sploh ni potrebno. Dejstvo je, da nekdo lahko napiše cele koše pesmi s sodobnimi motivi, poje o letalih ali o traktorjih, pa vendar tiste pesmi nikogar ne zanimajo, ga ne vedrijo, mu ne vzgajajo umetniške čuta niti ga o čemerkoli ne poučijo. Mislim, da je Tone Pavček pogodil, v čem je smisel in pomen otroške pesmi. Treba je sicer vzgajati, toda prisotno mora biti še nekaj drugega. Tudi pesnik otroških pesmi mora biti umetnik vsaj po svoji težnji. Kadar pa ta prevzema pesnika, tedaj lahko poje o polžu, muhi in pajku, o krokodilih in lenih navianih deklicah, pa o sladkosnednih dečkih, o krtnu in pavu, o vrtljaku, da ne govorimo o nadvse imenitnem mačku. Torej — nič novega, a vendar preberemo knjižico do konca kar v eni sapi in se smejimo, ker se tako pogosto srečujemo humor, dovtip in pouk. Saj si brez slednjega resda skoraj ne moremo misliti otroške pesmi.

Pavčkov jezik je otroku bližji, verzi so gladki, prav primerni za učenje na pamet. Vedrina in veselje, ki jo ti verzi izražajo, šegavost in hudomušnost, ne nazadnje pa tudi sama vsebina teh pesmi, so stvari, ki bodo brščas ugajale številnim mladim bralcem. Pozitivno vsebinsko jedro dela te pesmi povsem sodobne: v starih motivih lahko ujamemo izvirne in iskrive misli, v katerih odsvita pristna življenjska radost. Pavčkov zbirko smemo zato šteti med upoštevane vredne sadove novejših slovenskih otroške poezije.

France Nošak

Najbolj popularne knjige in pisatelji

Po podatkih UNESCO je med velikimi pisci svetovne literature po številu prevedenih del in po številu jezikov, o katere so ta dela prevedena, na prvem mestu Lev Tolstoj. Dela pisatelja »Vojne in mir«, ki je na prvem mestu že od leta 1948, so prevedena v 23 državah in jih berejo širok svet od Japonske preko Indije, Indonezije do Brazilije. Na drugem mestu je William Shakespeare, za njim pa pravljicar Hans. Ch. Andersen. Njuna dela lahko berejo v domačem jeziku bralci v 22 državah. Za temi tremi pisatelji pridejo Dostojevski, Turgenjev, Dickens, Alexander Dumas, Puškin, Pearl Buck, kasneje pa še Jules Verne, Mark Twain, Guy de Maupassant, Platon, Victor Hugo, Emile Zola in drugi. Nekaj največjih pisateljev svetovne književnosti pa je prevedeno le v malem številu držav. Med temi so Goethe, Cervantes, Homer in Dante Nobeden od teh pisateljev ni preveden v več kot 12 jezikov.

Leta 1955 so po istih podatkih v Franciji prevajali Cehova, v Sovjetski zvezi in Poljski Lenina, v Indiji Tagorea, v Jugoslaviji, Češkoslovaški in Italiji pa Jules Vernu.

Dore Klemenčič-Maj: Motiv iz kavarne Le Dôme

NAŠA ANKETA O GLEDALIŠKI PROBLEMATIKI

KRIZA ALI RAZVOJ?

Odgovori Lojzeta Filipiča, dramaturga SNG in Ferda Delaka direktorja Mestnega gledališča

Dramaturg Drama Slovenskega narodnega gledališča tov. Lojzeta Filipiča smo postavili naslednja vprašanja.

Po mnenju nekaterih ovira sedanji sistem dela v naših gledališčih umetniško razst posameznika. Svobodni poklic gledaliških umetnikov bi to pomenjaljivost vsaj delno odpravil, hkrati pa naj bi v nekem smislu prispeval k temu, da bi se iz uredniško pojmovanega teatra razvilo živo ustvarjalno gledališče. Kakšna je vaša sodba?

Kateri so po Vašem mnenju preči problemi slovenskega gledališkega ustvarjanja in kakšna naj bi bila njihova rešitev?

Kaj je vzrok, da v gvojnih letih ni tistih repertoarnih splic, ki pomenijo dostikrat pravo in žlahtno kulturno senzacijo?

Sem za največjo, kar se da popolno svobodo poklica gledališkega umetnika, toda v okviru ansamble. Enaka svoboda gre tudi gledališču kot ustanovi. Gledališki delavec naj svobodno izbira ansambel, v katerega se bo vključil, gledališko vodstvo pa naj ima proste roke za sestavljanje, dopolnjevanje in izpreminjanje svojega umetniškega organizma: ansamble. Vez, s katero sme gledališko vodstvo svoj ansambel vezati ter omejevati, in ki jo gledališči ustvarjalec sme sprejeti in priznati, je ena

edina: zavestna in brezkompromisna opredelitev za skupni idejni in umetniški smoter ter odločitev, da vse talente, vse moralne in umetniške sile popolnoma, v celoti in brez pridržka vključi v napore za doseg tega smotra. To je vez, ki iz posameznikov oblikuje višje umetniške organizme, gledališke ansamble, in ta vez je moralna in umetniška, a nikoli ne more in ne sme biti administrativna in formalna.

Ker je po mojem mnenju za gledališko ustvarjalno delo ansambelski princip conditio sine qua non, sodim da uvedba formalno svobodnega gledališkega poklica ne more v ničemer prispevati k temu, da bi postalo gledališče bolj živo in ustvarjalno, saj ruši in razbija osnovni pogoj za kolektivno umetniško ustvarjanje, ansambel. Prepričan pa sem, da je izstop enega igralca iz ansamble drame SNG v svobodni poklic prehodnega značaja in da utegne imeti glede na trenutni položaj tudi dobre posledice. In skrajni korak bo namreč dokazno dokazni, da je sedanji birokratske formule vključen sistem angažmajev škodljiv in preživel. S tem se bo sprožil in pospešil proces, ki bo privedel do normalizacije gledališkega dela. Z izdajo objavljenih oziroma napovedanih novih predpisov o angažiranju gledaliških umetnikov bodo morali

pristojni organi zdaj pač na moč pohiteti. Z njimi je treba zagotoviti možnosti objektivno svobodnega sklepanja angažmajev, ali z drugimi besedami, oblikovanje umetniških organizmov, ki jih bo okoli osrednje gonilne sile združevala enotna volja, enotno hotenje, da v konkretnem času in v konkretni družbeni sredini se pravi danes in tu, v Ljubljani, Mariboru, Celju, Kranju ali kje drugje, prav tem in takim ljudem posreduje umetniška doživljaja in to ne kakršna koli, marveč prav tista, tako in tako, da bo z njimi dosežena svoj umetniški in idejni smoter. O finančni in organizacijski plati vprašanja ne želim govoriti.

Vaše drugo vprašanje je preveč splošno in preobširno, da bi mogel nanj v tem okviru odgovoriti. Kar zadeva tretje vprašanje, se mi zdi, da je gledališče po osvoboditvi vendarle ustvarilo nekaj predstav, ki so pomenile in pomenijo »pravo in žlahtno kulturno senzacijo«. Vzroke, da taki izjemni in posebeni umetniški vzponi niso bolj pogosti, vidim — v repertoarnem smislu v temle: domača dramska tvornost ni izpolnila pričakovanih, nekateri poizkusi gledališč, da jo umetno podpro in ji pomagajo, so še žal izpremenili v »nežlahtne senzacije«, zane-

marili smo družbeno kritično in satirično vlogo gledališča, pri izbiri tujih del pa smo samozerno ozki in enostranski. Zamudniki nismo več: najnovejša dela sodobne svetovne dramske književnosti prihajajo na naše odrede dovolj naglo in trdim, da imamo v zadnjem času tudi pri nas dober pregled nad najnovejšimi dosežki svetovnih repertoarjev. Nekaj resnice pa je tudi na tem, da sodobna dramska književnost v svetu ne preživlja ravno zlate dobe. Pri vsem tem in kljub vsemu pa: mislim, da imamo vendarle dobro gledališče!

ODGOVORA FERDA DELAKA

Direktorja Mestnega gledališča v Ljubljani smo prosili, da nam je odgovoril na naslednja dva vprašanja:

Kakšno je Vaše mnenje o svobodnem umetniškem poklicu gledaliških igralcev?

Kakšne perspektive se odpirajo z odhodom igralcev iz Drame za manjša gledališča?

Odgovora: »Na Vaši dve kratki vprašanji — dva kratka odgovora: Svobodni umetniški poklic velja po vsem svetu — zakaj ne bi veljal tudi pri nas?«

»V perspektive za manjša gledališča ne verjamem preveč. Koristi od tega bo imel predvsem film in eventualno Mestno gledališče. To pa zato, ker smo v Ljubljani.«

Molk v areni pogumnih

Molk je zlato, pravi naš pregovor. V nedeljo pa smo se v Planici prepričali, da le ne drži popolnoma. Dvajsetisočglava množica, ki si je ogledala polete najboljših smučarskih skakalcev, je ostala skoraj hladna pri vseh poletih okrog 100 metrov in se je ogrela šele pri skokih od znamke 110 metrov naprej.

Drži, da ne moremo prisiliti gledalcev, če jim nekaj ni všeč, da bi glasno izražali svoje odobravanje. Tega niti nečemo. Ne razumemo pa, če je nekdo prišel v nedeljo v Planico, da ga niso prevzeli drzni in elegantni skoki. Morda so gledalci pozabili, da ne morejo vsi skočiti 124 metrov, da pri tem zaletu in skrajšani mizi še celo vzhodnonemški tekmovalci Recknagel ni mogel poleteti več. Vendar prav vsi, ki se poženejo čez most planiške velikanke, zaslužijo več odobravanja, kot so ga bili deležni v nedeljo.

Prireditev, kot je bila v Planici, je vsako leto revija elite svetovnih skakalcev. Le-ti se morajo nanjo dobro pripraviti. Prav tako ni moč vsakemu nastopiti na veliki skakalnici, ampak res najboljšim med najbližjimi, ki v boju za oceno dajo vse od sebe. Nekateri imajo pri tem več (manjšina), drugi pa manj (večina) uspeha. Vprašujemo se, ali so naši gledalci res tako razvajeni (od česa neki?), da dolžina 106 metrov le pri manjšini naleti na odobravanje! Mar skoka Langusa in Zidarja okrog 100 metrov nista prav nič vredna? Mar ni žalostno, da mora napovedovalec po mikrofonu pozivati gledalce: »Tudi tak skok, za katerega mislite, da je krajši, zasluži priznanje!«

Skakalci v Planici so zaslužili priznanje. Molk v areni pogumnih pa ni priznanje našim gledalcem. V. S.

Ivkov zasleduje Gligorića

Sombor, 11. marca. — Včeraj so na državnem šahovskem prvenstvu odigrali XIV. kolo, danes pa prekinjene partije tega kola. To kolo je poteklo v nekakšnem nedeljskem — borbenem vzdušju kot prejšnja kola med tednom. Le partija med Gligoricem in Karaklajićem, ki je bila derby tega kola, je bila zelo borbena ter je bila v središču zanimanja. Od nje so mnogi pričakovali, da se bo Karaklajiću posrečilo zavestiti nezadržno Gligorićevu prodiranju. Vendar se ta pričakovanja niso uresničila. Gligorić je zmagal in je tako še vedno za eno točko pred svojimi zasledovalci. Rezultati tega kola so naslednji:

- Gligorić : Karaklajić 1:0
Bogdanović : Trifunović remi
Rakić : Marić remi
Djurašević : Nedeljković remi
Bradvarević : Pirc 1:0
Milić : Cuderman remi
Ivkov : Smallbegović 1:0
Vuković : Matulović 1:0
Janović : Pirc 0:1
Udovič : Kozomara 1:0

Tri partije so imele zelo kratko življenje, saj so se zgodaj končale z remiji, in sicer: med Bogdanovićem in Trifunovićem v 14. potezi, med Rakićem in Marićem v 16. potezi ter v 17. potezi med Djuraševićem in Nedeljkovićem.

II. festival na Bledu

Okrajni šahovski odbor Kranj bo priredil od 26. do 30. maja II. šahovski festival na Bledu. V okviru programa festivala bodo mednarodni turnir štiričlanskih moštov, turnir moštov in moštarskih kandidatov ter turnir šahistk. Lanska prireditev je privabila na Bled blizu 200 domačih in tujih šahistov, tako da prireditelji računajo letos na še večji obisk. Kot lani bodo tudi letos nosili odločilne vse stroške, OSO Kranj pa bo oskrbel primerne nagrade.

LJUBLJANSKO SINDIKALNO PRVENSTVO Hudi boji za prva mesta

Na šahovskem prvenstvu šestičlanskih moštov sindikalnih podružnic Ljubljane sodeluje v zaključnem tekmovalcu v treh skupinah 36 moštov, ki so dosegli odigrati osem kot. Izidi VIII. kola so naslednji:

- A-skupina: Filharmonija - ŽTP odlošeno, Radio - Litostroji 1. 5:3, Državni sekretariat za notranje zadeve LRS - Socjalno zavarovanje 3:5:2.5, Izvršni svet LRS - Podjetje za vzdrževanje prog 5:5:05. Stanje na lestvici: Drž. sek. za notr. zadeve 2:8, Direkcija PTT, DOZ 2:8.5, Filharmonija 2:1, Izvršni svet 2:1, Radio, Litostroji 1. 2:0.5 itd.
B-skupina: PTT delavnice - Pravosodje 0:6, Litostroji II. - DOZ II. 2:5:5.5, Zavod za raziskavo materiala - Triglav film 3:3, Kolodvorska restavracija - Narodna banka II. 0:5:5.5, DZS - OLO Ljubljana 1:5. Na lestvici vodi OLO Ljubljana z 38.5 točkami pred Pravosodjem 37, Zavodom za raziskavo mat. 26, Narodno hano II. 25.5, Litostroji 24.5, DOZ II. 23.5 itd.
V tretji skupini, kjer je zastopilo moštvo SSP »Tehnikas«, je stanje naslednje: Sekretariat za notr. zadeve II. s 19.5 točkami iz 6 srečanj, Vojna bolnica I. 19 (iz 5), Lek 19 (iz 6), Kurilnica 18 (iz 6), Gradis 18.5 (iz 5) itd.

Ivkov — Pirc remi

Sombor, 11. marca. V današnjem, XV. kolu šahovskega državnega prvenstva sta Ivkov in Pirc remizirala v deseti potezi, prav tako pa tudi Vukčević in Bogdanović, in sicer v 15. potezi.

Šah na Kočevskem

Ob zaključku šahovskega turnirja za posamezno prvenstvo Dolenjske v Kočevju je bil ustanovljen šahovski odbor, ki bo odsejal, namesto ŠD Kočevja, skrbel za splošni razvoj šaha na področju okraja. Odbor, čigar predsednik je Jože Klarič, si je zadal več nalog, izmed katerih je na prvem mestu odzivet šahovskega društva v Ribnici, kjer je za šah zanimivo zlasti med mladino, delavci in pripadniki JLA. V Ribnici so šahisti dosegli prva leta po osvojitvi dokajšnje uspehe, ki pa so zadnja leta zbledeli zaradi nedostavnosti tamonjskega društva. Po obnem zboru ŠD Ribnica, ki bo 17. t. m., bo OSO Kočevje uvedel v počastitev občinskega praznika 24. marca moštveni braturnir, na katerega bodo povabljeni petčlanski moštva iz Ribnice (3), Kočevja (2), Rudnika Kočevje, Gerbarice in Ljubljane. V kratkem se bo tudi začelo II. prvenstvo šahovskih moštov sindikalnih podružnic, na katerem je lani sodelovalo 20 šestčlanskih moštov.

Penko zmagal

Nedavno je bil v Ljubljani zaključen četrtinletni šahovski turnir LUSK Olimpije, na katerem je tekmovalo 14 članov in gostov. Zmagal je Penko z 11.5 točke od 13 možnih. Za njim so: Parma 10, Veber,

PLENUM ZVEZE ZA KONJSKI ŠPORT SLOVENIJE

Vzgoja voditeljev in razširjenje dela na podeželje — glavni nalogi

V nedeljo je bil v Ljubljani plenum Zveze za konjski šport Slovenije. V prisotnosti klubov in članov zveze so prebrali poročila, po katerih se je kazila živahna razprava. Iz tajnikovega poročila je bilo razvidno, da imamo sedaj v Sloveniji 14 klubov s 1082 aktivnimi člani. Da so res aktivni, nam pričes 22 prireditev lani, na katerih je nastopilo 1082 tekmovalcev.

Lep uspeh predstavlja tudi znatno povečanje števila dirkalnih konj, pač pa primanjkuje v klubih dresurnih konj. Za povzpet dresurnega jahanja je bilo že lani v Lipici uspešno tekmovalje, ki bo tudi letos in bo postalo tradicionalno. Med uspehi velja omeniti še ustanovitev novega kluba v Slovenjem Gradcu. Poveljalna je aktivnost kluba v Komendi, ki je iz lastnih sredstev zgradil hipodrom, in klubov v Celju ter Mariboru, ki sta se prva gospodarsko osamosvojlila. Vsi trije klubi so prešli za to odločitvijo.

Pred zvezo sta letos veliki nalogi. Prva je vzgoja voditeljev, ki jih primanjkuje po vsej Sloveniji. V ta namen bodo v maju

in juniju priredili tečaj. Druga pa je razširjenje dela na podeželje, kjer bo treba osnovati vsaj sekcije za konjski šport.

Zanimivo je, da je bilo letos na tekmovalnih razdeljenih denarnih nagrad v višini 1,533.000 dinarjev in 60 častnih nagrad. To nam da misliti, vendar je treba upoštevati, da so nagrade mišljene kot stimulansi tekmovalcem, ki so obenem tudi konjerejci. Na novo bo letos na vseh tekmovaljih uveden uradni totalizator (stava na konje). Dobitke bo šel v korist klubov.

Ob koncu plenuma je bil sprejet koledar tekmovalj. V dolgi sezoni od aprila do novembra bodo zanimivja tekmovalja: 5. maja v Lipici tekmovalje v dresurnem jahanju, 25. avgusta v Ljutomeru prvenstvo dvehletnih kasačev in prvega septembra v Ljubljani prvenstvo triletnih kasačev. M. Z.

SVETOVNO NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO Madžarska ali Japonska?

Stockholm, 11. marca. Na svetovnem namiznotenškem prvenstvu je Madžarska premagala ČSR s 5:0 in se tako uvrstila v finale.

Posamezni rezultati: Sida : Vihmannovsky 2:0, Gyotvay : Andreadis 2:0, Berzik : Štepek 2:0, Sida : Andreadis 2:1, Berzik : Vihmannovsky 2:0.

Strokovnjaki sodijo, da je Madžarska favorit proti Japonski v finalnem srečanju, ki je na sporedu drevi.

V finalu ženskih reprezentanc se bosta pomerili Japonska in Romunija. Favorit je Romunija, ki brani naslov svetovnega prvaka.

Jutri je prost dan, popoldnevanje pa se bodo začela tekmovalja posameznikov.

Brzobjavke

MINNEAPOLIS, 11. marca. (UE). — Ameriški plavalci Dick Hanley je izboljšal svetovni rekord v plavanju na 220 jardov prosto v 25-metrskem bazenu s časom 2:01.81. Prejšnji svetovni rekord je imel Jack Wardrop s časom 2:03.4 minute.

MOSKVA, 11. marca. (TASS). Tretja partija dvoboja za naslov svetovnega šahovskega prvaka med Smislovom in Botvinnikom je bila prekinjena po 41. potezi. Nasprotnika sta se brez nadaljevanja sporazumela za remi. Smislov tako vodi z 2:1.

WINNIPEG, 11. marca. (AP). — V Winnipegu (Kanada) je bil ekshibicijski dvoboj pred televizijo med Samuelom Reshevskim in Abom Yanovskim iz Winnipega. Partija je bila končana neodločeno v 22. potezi.

LONDON, 11. marca. (Reuter). — Na angleškem nogometnem prvenstvu je Manchester United igral neodločeno z Aston Villa 1:1 in zadržal še naprej vodstvo na lestvici.

BRATISLAVA, 11. marca. (CTK). — Na mednarodnem šahovskem turnirju v Bratislavi bodo mimo nekaterih domačih igrali naslednji tuji mojstri: Bertok (Jugoslavija), Gitescu (Romunija), Platter (Poljska), Fuchs (Vzh. Nemčija), Frameshuber (Avstrija), Bely (Madžarska) in Tringov (Bolgarija).

JAHORINA, 11. marca. Na III. prvenstvu mladincev alpskih držav je v končni oceni zmagala Avstrija s 1683,26 točke pred Italijo 1530,80, Jugoslavijo 1350,39, Zah. Nemčijo 1310,54 in Francijo 1267,92. Romunija je v tekmovalni izven konkurence je zbrala 1498,80 točke in bi se v oceni uvrstila na tretje mesto, medtem ko bi bila Poljska zadnja s 554,95 točke.

ZAGREB, 11. marca. Odbojarsko študentsko državno prvenstvo, ki bi moralo biti 9. in 10. marca v Zagrebu, je bilo zaradi tehničnih ovir preloženo na kasnejši termin.

CHAMONIX, 11. marca. (Reuter). — Na mednarodnem smučarskem tekmovalju za Alberg-Kanhar pokal v Chamonijski je prvo mesto pri ženskah v slalomu osvojila Avstrijka Lotte Blat s časom 1:42,9 minute.

MILWAUKEE, (ZDA) 11. marca. (AP) Dvokratni olimpijski zmagovalec v skokih s palico Bob Richards je spet dosegel v tej disciplini odlične rezultat — 422 cm. Na isti prireditvi je Milt Campbell dosegel svetovni rekord v teku na 50 jardov z ovirami (v zaprtim prostoru) z rezultatom 6,1 sekunde.

PARIZ, 11. marca. (AFP) V Parizu sta se dni gostovali moška in ženska poljska odbojarska reprezentanca. Goti so zmagali v obeh srečanjih proti reprezentanci Francije: moški so dobili s 3:1, ženske pa s 3:0.

ZAGREB, 11. marca. — V prijateljski nogometni tekmi študentskih reprezentanc Zagreba in Sarajeva so zmagali Sarajevčani z 2:1 (1:0). Obe moštvi sta dosegli po en gol iz enajstmetrovke.

REPUBLIŠKO PRVENSTVO V KEGLJANJU

Triglav 5096 kegljev

V nadaljevanju republiškega prvenstva v kegljanju so bili včeraj doseženi v Mariboru, Trbovljah in v Ljubljani sle rezultati:

V MARIBORU — Branik 4723 kegljev (Veber 802, Orel 806, Gomol 775, Amer 766, Kobal 775, Podkrižnik 766).

V TRBOVLJAH: »Ljubljana« 4743 kegljev (Tomič 795, Gabrovšek 788, Logja 792, Dominik 801, Likovnik 799, Geršič 770); Zvezda 4618 kegljev (Kurtović 763, Šuštar 796, Štafa 748, Berčič 757, Zalar 808, Ovsenjak 744);

V LJUBLJANI — Triglav 5096 kegljev (L. Ambrožič 832, Turk 835, Starc 808, Martelanc 879, M. Ambrožič 847, Kordež 804); Gorjanci 4944 kegljev (Barčič 806, Vencelj 793, Herman 803, Murš 821, Čigoj 848, Mrzljak 887); Jesenice 4918 kegljev (Spec 825, Kelih 813, Grošelj 825, Kostelj 788, Črv 840, Šlibar 830); Branik (NG) 4799 kegljev (Bon 737, Goršič 863, Sulčič 834, Ferlič 777, Petač 764, Jelečič 822).

Hi krati dokončujejo v šahovskem domu v Ljubljani finalno tekmovalje mladink s sedmimi tekmovalkami. Po petem kolu vodi Martina Šuš (LUSK) s 5 točkami pred Kuzharjevo 5, Albrehtovo 5 itd.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

Italijanski barvni film

Giuseppe Verdi

Tednik: »Po vsem svetu«. Predstave ob 16, 18.30 in 21. V gl. vlogi Pierre Cressoy in Ana Maria Ferrero. Pojo Tito Gobbi, Mario del Monaco in Irene Genne. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter 14 dalje.

KINO »KOMUNA«

Ameriški film

»Na razpotju«

Tednik: Filmske novosti št. 10. Predstave ob 16, 18.30 in 21. — V glavni vlogi Bette Davis in Paul Henreid. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje.

KINO »SLOGA«

ameriški film »Zmaga ali smrt«. Tednik: F. n. št. 16. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. Ob 10 matineja ameriškega barvnega filma »Kleopatras«.

KINO »VIČA«: amer. barvni film »Kleopatras«. Tednik: Pariški mozaič. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

Prodaja vstopnic v vseh štiri kinematografih od 9.30—11 in od 14 dalje, za matinejo v kino »Slogas« od 9 dalje.

KINO »SOCIJA«: ital. film »Kruh, ljubezen in fantazija«. Predstave ob 16 in 20. Prodaja vstopnic samo od 14 dalje.

FILMSKO GLEDALIŠČE Ljudske univerze Ljubljana, Gospodarsko razstavništvo, pred-

KINO »SLOVA«

ameriški film »Čez noč rojen«. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic in abonmaja vsak dan od 8—14 in isto pred predstavo v recepcijskem biroju Gospodarskega razstavništva.

MLADINSKO KINO LM, Kotnikova 8 predvaja jugoslovanski film »Čevljički na asfaltu«. Predstavi vsak dan ob 10 in 18.

KINO »LITOSTROJ«: ameriški film »Šče divljine«. Tednik: Filmske novosti št. 10. Predstavi ob 18 in 20. V glavni vlogi Clark Gable in Loretta Young. Prodaja vstopnic uro pred začetkom prve predstave. Danes zadnjikrat!

KINO »TRIGLAV«

Ameriški film

»PODKUPNINA«

Tednik. V glavni vlogi Ava Gardner in Robert Taylor. Predstave ob 16, 18, 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

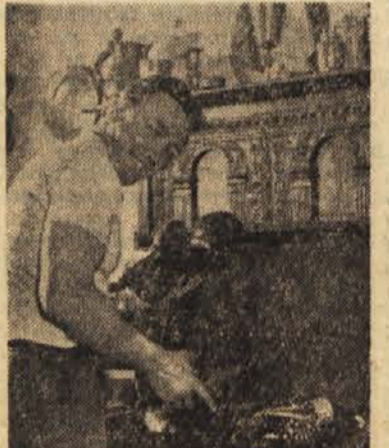
KINO »SISKA«

Ameriški barvni film

»GOG«

V glavni vlogi Richard Egan, Constance Dowling in Herbert Marshall. Predstave ob 16, 18 in 20. — Prodaja vstopnic od 14 dalje. Na sporedu samo še danes in jutri.

Šport po svetu

Coppi spet v bolnišnici

»Kolesarske dirke bodo odslej brez mene.« je dejal italijanski kolesar Fausto Coppi, ki si je nedavno poškodoval levo nogo in leži v bolnišnici. P. Coppi je bil dosegel že šestkrat resneje poškodovan, razen tega pa se je njegov brat Serse smrtno poškodoval na dirki. Coppi namerava obdržati zvezo odslej le še kot vodja svoje kolesarske tvrdke, ki nastopa tudi s svojim moštvom. V bolnišnici ga je obiskal njegov stari znanec Švicar Hugo Koblet.

Umrl je nekdanji svetovni prvak

V New Yorku je umrl 46 let star nekdanji svetovni rekordar v srednji kategoriji Henry Risko. Risko je bil Poljak in je osvojil svetovno prvenstvo 1935 v Pittsburgu. Prvenstvo je izgubil 1936. leta v dvoboju z Steelem in ga pozneje ni mogel več dobiti nazaj.

Fullmer-Robinson 1. maja

Povratni dvoboj med Fullmerjem in Robinsonom bo 1. maja in se kot je bilo sprva določeno 24. aprila. Datum dvoboja je spremenila mednarodna bokstarska zveza.

Conny Rux kot učitelj v Afganistanu

Le z enim kovčkom, ročno torbo, plaščem in strokovno literaturo je nekdanji evropski bokstarski prvak odpotoval včeraj v Afganistan, kjer bo v Kabul sportski učitelj. Conny ima pogodbo za dve leti z mesečno plačo 150.000 din. Ruxu je spravila stvari in kovček Ada Čehova — hčerka znane filmske igralki Olge Čehove — s katero se je Rux poročil pred nekaj tedni.

Rusi niso uspeli

Sovjetski tekmovalci so se v zadnji tekmi svetovnega in evropskega prvenstva v hokeju trudili na vso moč, vendar niso uspeli premagati borbenih Švedov, ki so zaslužen osvojili prvo mesto. Na sliki: prizor z odločilne tekme med SZ in Švedsko.

Svetovna prvakinja v formi

Svetovna prvakinja v hitrostnem drsanju Ingra Artamonova je zabeležila letos še vrsto zmagaj domačih tekmovalnih šihka jo prikazuje na enem zadnjih tekmovalj v Alma Ati.

Svetovna prvakinja v hitrostnem drsanju

Svetovna prvakinja v hitrostnem drsanju Ingra Artamonova je zabeležila letos še vrsto zmagaj domačih tekmovalnih šihka jo prikazuje na enem zadnjih tekmovalj v Alma Ati.

Sprejmemo šoferja za nočne vožnje v Ljubljani

Ponudbe z opisom dosežanj zaposlitev pošljite na oglašni oddelek »Ljudske pravice« pod geslom »šofer april«.

Razpis Okrajna obrtna zbornica v Novem mestu razpisuje mesto ANALITIKA

Pogoji: polna ekonomska šola z najmanj triletno prakso ali polna srednja šola z maturo in najmanj petletna praksa. Nastop službe takoj. — Plača po uredbi.

FIERA DI MILANO MILANSKI VELESEJEM

NAJVEČJA RAZSTAVA SVETOVNE PROIZVODNJE

od 12. do 27. aprila 1957

Leta 1956: 90 blagovnih panog, 13.153 podjetij, sodelovalo 48 držav, 4.300.000 obiskovalcev, kupec iz 117 držav.

Informacije: DR. LUIGI SAPORITO — BEOGRAD NJEGOŠEVA 20/II — Telefon 43-239

CELJSKE VESTI

CELJSKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 17. marca ob 15.30: Miloš Mikeln: »Petra Semne pozna poroka«.

Sreda, 20. marca ob 20: Stefan Zweig: »Volpone«. Premiera. — Premierski abonma in izven.

Cetrtek, 21. marca ob 20: Stefan Zweig: »Trije fantje in eno deklet«.

Petek, 22. marca ob 16: Miloš Mikeln: »Petra Semne pozna poroka«.

Sobota, 23. marca ob 20: Stefan Zweig: »Volpone«. Red sobota in izven.

Nedelja, 24. marca ob 15.30: Stefan Zweig: »Volpone«. Red nedelja in izven.

IZ ZALCA

Ameriški film »Ne bodo mi verjale«.

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE

Torek, 12. marca ob 18: F. Rogler: »Trije fantje in eno deklet«.

Red LMS I.

ob 20: F. Rogler: »Trije fantje in eno deklet«.

Red A in izven

Cetrtek, 14. marca ob 18: F. Rogler: »Trije fantje in eno deklet«.

Red LMS II.

ob 20: F. Rogler: »Trije fantje in eno deklet«.

Red B in izven.

KINO

»MESTNI KINO«: mehiški film »Trije pustolovci«.

IZ MURSKÉ SOBOTÉ

»PARK«: italijanski film »Villa Borghese«.

»PARK«: italijanski film »Villa Borghese«.

»PARK«: italijanski film »Villa Borghese«.

»PARK«: italijanski film »Villa Borghese«.

»PARK«: italijanski film »Villa Borghese«.

DNEVNE NOVICE

RADIO LJUBLJANA

RADIJSKI SPORED ZA TOREK

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci! (Pester glasbeni spored) — vmes ob 6.30-6.40 Reklame in obvestila — 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski koledar — 7.10 Za jedilnik — vmes ob 7.20-7.25 Naš bavi mladi — 8.05 Matija Tome: Odlomki iz kantate za mešani zbor in soliste »Stara pravda« — 8.40 Pred mikrofonom so mali zabavni ansambli — 9.00 Radijski roman: Anatolij Vinogradov: Paganini — XI — 9.20 Mali dopoldanski koncert: Jurij Gregor: Simfonija št. 9 orkester Slovenske filharmonije p. v. Jankoviča.

VESTI IZ KRANJA

PRESEKNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Torek, 12. marca ob 16: A. Remec: »Magda«. Zaključena predstava za sindikat tovarne »Iskra«.

Petek, 15. marca ob 17: A. Salacrou: »Noči jezze«. Zaključena predstava za gimnazijo Kranj.

Nedelja, 17. marca ob 16: A. Remec: »Magda«. Izven in za podeželje.

ob 20: A. Remec: »Magda«. Za abonma in izven.

Gostovanje v Skofji Loki.

KINO

»STORŽICA«: ameriški film »Marty«.

»TRIGLAV«: ameriški barvni film »Ona je vedela kaj hoče«.

»Z JESENIC IN OKOLICE«

Zdravniško dežurno službo ima na Jesenicah dr. Stanko Rosenstein Javoriška pot.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO

»DELAŠKI DOM«: zaprt!

»TOALETNO MILO«

DROBNI OGLASI

KROJASKEGA POMOČNIKA sprejme tako Virant, Stari trg 3-I.

MOPED, nov, 1500 km vožen, prodam. Leskošek, Peričeva 8, Bežigrad.

ZDRAVNIŠKA DEŽURNA SLUŽBA

Zdravstveni dom Moste, dr. Stamač Milena, Grablovičeva 18., telefon št. 50-738.

Cianice društva medicinskih sester obveščamo, da bo dne 16. in 17. marca občni zbor društva medicinskih sester Slovenije v Ljubljani.

Pege z obraza zagotovo odpravite s kremo »EVELINE« proti pegami! Dobite jo v drogerijah in Na-Ma v Ljubljani, Mariboru in Kranju!

Kateri žena si ne želi mladostno in sveže lice? In vendar si ga s kozmetično masko »TEINT BELL« lahko takoj pridobi.

PREDAVANJA

Slovenska akademija znanosti in umetnosti vabi na javno znanstveno predavanje, ki bo dne 12. marca ob 18 v dvorani SAZU, Novi trg 3-I.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

Prilagodeno društvo v Ljubljani vabi na poljudnoznanstveno predavanje prof. dr. ing. Dušana Lasiča: Kako izdelamo elektrono.

GOSPODINJE! Ljudska univerza

v Ljubljani in Zavod za napredek gospodinjstva prireja ciklus predavanj »Dom in gospodinjstvo«.

V četrtek, 14. marca 1957 bo predavala tovarnišica Grum Andreja: »Nekatere izboljšave pri gospodinskem delu« (s skriptinami slikami).

Predavanje bo ob 20. uri v dvorani Prirodoslovnematematične fakultete, vhod iz Gosposke ulice.

KONCERTI

Planistka Hilda Hofak-Casova koncertira nocoj v Filharmoniji za bell abonma. Koncertna direktorica vljudno prosi abonente, da plačajo zapadli tretji obrok.

Koncertne abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert v petek, 15. marca. Koncertiral bo violonist Igor Ozim, pri klavirju Marijan Lipovšek. Vstopnice v Glasbeni šoli.

Koncertna abonente v Celju obveščamo, da bo osmi in zadnji abonmajski koncert

ZRAČNI MOST V KANADO

Letos se bo izselilo iz matične dežele nad deset tisoč Angležev

Ze leto in dan narašča število Angležev, ki se želijo izseliti v Kanado ali v Avstralijo. Lani je odpotovalo iz matične dežele v bivšo kolonijo kaznjencev 50.000 Angležev, v minulih dveh mesecih pa so dobili britanski izseljenski uradi 50.000 prošenj za izselitev v Avstralijo. Čedalje več je tudi tistih, ki bi se želeli izseliti v osrednjo in južno Afriko.

Statistiki napovedujejo, da se bo letos izselilo iz Anglije okoli milijon ljudi. Pred izseljenskimi uradi stojijo ljudje v dolgih repih, ladijske družbe so v zadregi za prostor, saj je treba čakati na najcenejši vozni listek tudi po več mesecev.

Zadnje dni pa so nekateri angleški listi objavili naslednje oglase potovalnih agencij: »Izseljenci! Ali imate težave pri izseljevanju v Ameriko? Ali ne morete dobiti voznega listka za ladjo, ki bi vas peljala v Kanado? Pridite k nam, ne bo vam treba čakati na prostor pol leta!« Za tem oglasom se skriva nov kanadski ukrep, ki ga je izdal minister za priseljenje. Kanadska vlada je organizirala neke vrste zračni most, ki bo znatno pripomogel k hitrejšemu prevažanju izseljencev. Ta most je nekaj podobnega, kot je bil tisti v Berlinu pred leti, v dneh blokade. Kanadska vlada ima v načrtu sprejem četrtilijuna angleških priseljencev na svoje ozemlje.

Angleži se vprašujejo, zakaj se iznenada želi toliko ljudi izseliti iz matične dežele. V prejšnjih desetletjih so bile elementarne nesreče in lakota poglaviti vzrok za izseljevanje. Ta dva vzroka v trenutnem položaju ne prideta v poštev, izselitveni val pa se je okreplil predvsem v tistih mesecih, ko so Angleži spoznavali, da siveška pustolovščina ne bo prinesla ničesar dobrega in da so se za vedno poslovili časi, ko je igrala Anglija v svetovnem političnem merilu prvo

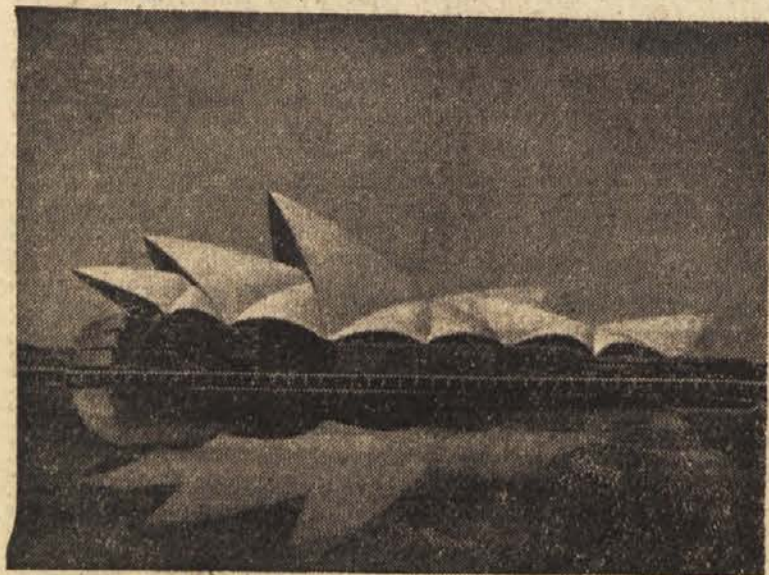
violino. Hudo razočaranje je prevzelo mnoge Angleže, ki so izgubili zaupanje v bodočnost svoje prenaseljene dežele.

Edino upanje za Angleže je predvsem to, da njihovi izseljenci iz matične dežele ne odhajajo na tuje v pravem smislu besede, marveč s svojim izseljevanjem krepijo zveze ožje domovine z drugimi članicami Britanske skupnosti narodov. To zadovoljstvo pa greni spoznanje: medtem ko so nekoč odhajali iz matične dežele predvsem pustolovci, jo zapiščajo zdaj zlasti strokovnjaki, znanstveniki in tehniki, torej kadri, ki jih industrijsko razvita

dežela, kakršna je Anglija, tudi sama nujno potrebuje. Zato ocenjujejo britanske oblasti to izseljevanje v Kanado z dokaj mešanimi občutki.

Zaradi pomladnih nalivov in tanjanja snega je narasla pariška Seina. Posnetek kaže kipe na pariškem Pont d'Alma, ki so jim segli valovi čez glečnje. Navzile narasli reki so še lahko vozili pod pariškimi mostnimi oboki izvorni čolni, tako da zaradi visoke vode ni trpela normalna preskrba prebivalcev francoskega glavnega mesta

Avstralska vlada je razpisala natečaj za novo operno poslopje v Sydneyu. Zmagal je danski arhitekt Jearn Utzon z načrtom, katerega maketo kaže naš posnetek. Nagradjenec je prejel 5000 avstralskih funtov, poslopje, ki ga bodo zgradili na Benelong Pointu v Sydneyu, pa bo stalo 3.5 milijona.

MILIJARDA DELOVNIH LJUDI

V svetovnem merilu narašča odstotek zaposlenih žena

Po podatkih Mednarodnega urada za delo sestavlja tako imenovano delovno prebivalstvo 41 odstotkov skupnega števila ljudi na našem planetu. To pomeni, da dela v proizvodnji in v razdelje-

vanju dobrin ter v raznih službah, ki so v zvezi s prehrano, obleko, stanovanji, zdravjem, javno upravo itd., milijarda ljudi od skupnega števila prebivalstva, ki šteje zdaj na zemlji nad 2,5 milijarde.

Nedavni popis so pokazali, da predstavlja odrasli moški v starosti od 20 do 64 let v vseh deželah večino aktivnega prebivalstva. Ta odstotek je v posamez-

lavcev (tu so mišljeni zaposleni pod 20 leti). V Veliki Britaniji se je na primer ta odstotek znižal za 10, v ZDA pa za 9 v primerjavi z letom 1900. V mnogih industrijsko razvitih deželah otroci pod 15 let starosti sploh niso več zaposleni, v industrijsko zaostalih pa zavzemajo mladi delavci še vedno visok odstotek.

Po podatkih omenjenega urada se v celoti niža tudi število

V londonski bolnišnici St. George preizkušajo novo aparaturo, ki pošilja po žicah, pritrjenih na čelo, v človeško srce po petdeset električnih impulzov na minuto. Ko bo naprava izpopolnjena, bo ponovno pognala človeško srce še tri minute potem, ko se bo že ustavilo.

nih deželah različen, n. pr. na Japonskem 50, v ZDA pa 65.

Podatki Mednarodnega urada za delo prav tako kažejo, da v svetovnem merilu narašča število zaposlenih žena, vendar to še ne velja za vse dežele enako. V ZDA je bilo leta 1900 okoli 18 odstotkov zaposlenih žensk, leta 1950 pa 28. V Franciji in Nemčiji je ta odstotek ostal v istem obdobju enak, ponekod pa se je znižal. V celoti se giblje odstotek v proizvodnji in javnih službah zaposlenih žena med 25 in 35 odstotki skupnega števila delovnega prebivalstva. Povedati pa je treba, da znaša ta odstotek na primer v Egiptu 15 (podobno tudi v Spaniji), na Japonskem in v Avstriji pa 25 do 30 odstotkov vseh zaposlenih.

V industrijsko razvitih deželah se niža odstotek mladih de-

nad 60 let starih aktivnih delavcev in nameščencev v javnih službah. V primerjavi z letom 1920 se je leta 1950 znižal ta odstotek v Angliji za 28, v Nemčiji pa za 20. Najvišji je v Italiji, kjer se je v razdobju 1931-1954 znižal za 39, v ZDA pa v istem obdobju za 19.

Dvojna tragedija

Nedavno je francoska policija po naključju odkrila v središču Lilla strašno tragedijo. V hišici revne starke živita že štirideset let hči in sin, ki nista že desetletja videla sonca.

Ze od leta 1914 ju ima mati zaprta v temni sobici. Viktorju je zdaj 53, Margareti pa 59 let. Fant je hrom od otroških let,

Za letala, automobile in vlake je nenadni led na stezah, cestah in tirnicah pozimi nenehna nevarnost, proti kateri doslej še niso imeli zanesljivega sredstva.

Kadar se na primer letalo bliža pristajalni stezi, ki je bila še nekaj minut poprej popolnoma suha, potem pa se je iznenada nabrala na njej plast gladkega ledu, ali kadar sofer težkega tovornjaka zavozni na poledenelo cesto, zavore ne delujejo več zanesljivo, s tem pa že grozi nevarnost v tej ali oni obliki.

Neko francosko podjetje za-trjuje, da je našlo rešitev tega vprašanja. Ugotovilo je, da led nastaja v določenih atmosferskih razmerah — kadar se na primer zrak z 90-odstotno vlago stika s površino, ki ima temperaturo pod nič stopinj Celzija — potem pa so njegovi strokovnjaki izdelali aparat, ki lahko za četrte ure ali tudi za dve uri vnaprej napove nastajanje ledu na stezi ali cesti. Na ta aparat, ki ima kombinirane lastnosti higrostatu in termostata, vplivajo atmosferske

razmere. Če te niso ugodne, se sproži alarmna zvočna ali svetlobna naprava. V ta namen je mogoče na letališču izkristiti svetlobne znake, na cestah in progah pa žarnice določenih barv in zvočne signale, ki opominjajo voznike in strojevođe na neposredno nevarnost poledice.

Cez vitavske brzice pri Orliku na Češkoslovaškem bodo zgradili most z največjim polnostenskim dvočlenskimi jeklenim lokom in z vozliščem zgoraj. Imel bo 330 m razpona. Doslej je veljal za največji most te vrste tisti nad Niagarskimi slapovi, kjer znaša največji razpon 289 m. — V celoti bo nov most, katerega maketo kaže naš posnetek, dolg 530 m.

Za dobro valjo

DOBER NASVET

Talleyrand je sedel na dvoornem balu zraven klepetave ženske, ki ji nikakor ni mogel utiti. Čeprav je molčal kot grob, je nenehoma klepetala, iznenada pa ga je vprašala:

»Povejte mi, kakšno delo bi mi dali, če bi bila možki?«

Veliki diplomat ji je odgovoril: »Postavil bi vas za računateljico v domu gluhomemih.«

Vsa Argentina pozna sedemletnega Federico Chaplina, ki je kot prvi otrok in prvi Argentinec sploh odgovoril na zadnje in najtežje vprašanje v televizijski tekmi za nagrado 100.000 pezozov. In katero temo si je izbral mali vsvet? Grško mitologijo. — Sprva so mu zastavljali lahka, njegovi starosti primerna vprašanja, ko je prišel do 12.500 pezozov, pa so prireditelji spoznali, da mali misli zares. Vprašanja so postajala težja in težja. Federico je odgovarjal naglo in natančno, k posameznostim pa je dodajal še toliko drobnih reči, da so strmel celo osiveli profesorji. Posnetek kaže malega nagradjenca, ki mu voditelj tekmovalca izročila nakazilo za 100.000 pezozov.

SODNIK LEPOTE

Na neki italijanski plaži je dejal stražnik 22-letni kopalnik, da ima prekratko kopalno obleko. Ker ni hotela oditi s plaže, jo je prijavi sodniku za prekrške, ki je poslušal obtožbo in obrambo, nato pa si je skrbno ogledal toženko v kopalni obleki in jo nazadnje oprostil z razlogom: »Nesporoditno dejstvo je, da gledanje lepega ženskega telesa ni nemoralno. Ta kopalna obleka je v najboljši skladnosti z oblikami svoje lastnice. Nedostojno so najpogosteje obličene le grde ženske.«

NEUKROČENO MESTO

RADO KRAGELJ
MILAN MAVER

343 Partizani so pobrali belogardistično orožje, ujetnike pa zaprli v skedenj, ki je stal malo vstran od vasi, in jih zastražili. Potem so pohiteli na pomoč kmetom, ki so se obupno borili z ognjem. V dolgi verigi so z vedri nosili vodo do gorečih hiš, najdrznejši med njimi pa so iz poslopji, ki sta jih ovijala ogenj in dim, reševali pohištvo, obleko, očuje — vse, kar je bilo mogoče dvigniti in odnesti.

344 Črt in Janez sta pohitela proti vasi. Temnilo se je že, ampak vas je bila razsvetljena: čeprav je kmetom in partizanom uspelo rešiti večino hiš, je vendar nekaj skednjev in veliko gospodarsko poslopje zgorelo do tal. Stopila sta h gruči partizanov. Eden izmed njih, s komandirskimi našitki na rokavu, je govoril: »Ko bi bili prej izvedeli, belci ne bi mogli zažgati. Tako pa smo prišli prepozno.«

345 Janez se je zdrnil: »Ta glas poznam!« Je šepnil Črtu. Star kmet je odgovarjal komandirju: »O, kaj bi, o pravem času ste prišli. Samo da ste rešili nas in najnujnejše, kar potrebujemo za življenje! Saj ni dosti pogorelo, kar pa je, bomo s skupnimi močmi že spet postavili.« Janez je planil med gručo, odrinil starega kmeta in pogledal partizana s komandirskimi našitki. »Očka!« je kriknil.

»Vedno si pravil, da ga lahko zdeloš z zaprtimi očmi. Zdaj imaš priložnost!«

Glas iz slušalke: »Zal mi je, ne morem vam dati zveze, dokler ne plačate telefonske naročnine za prejšnji mesec!«